

Danmark i arbejde

Vækstplan for
digitalisering i Danmark

Danmark i arbejde

Vækstplan for
digitalisering i Danmark

INDHOLD

SAMMENFATNING	2
STATUS FOR DEN DIGITALE VÆKST I DANSK ØKONOMI	5
GOD MOBIL- OG BREDBÅNDSDÆKNING I HELE LANDET	8
STYRKET ANVENDELSE AF IT OG DATA I DANSK ERHVERVSLIV	21
DIGITALE KOMPETENCER OG LÆREMIDLER SKAL FREMMES	30
OFFENTLIG DIGITALISERING MED ET ERHVERVSFOKUS	35

SAMMENFATNING

Digitalisering og anvendelse af IT er en vækstdriver og forandringskraft i dansk økonomi. Ved brug af ny teknologi og digitale løsninger kan virksomhederne styrke deres konkurrenceevne.

Vækstplanen har til formål at øge vækst og produktivitet i det danske erhvervsliv. Det skal ske ved at skabe bedre rammer for et generelt digitaliseringsløft i erhvervslivet, ved at understøtte væksten i de digitale erhverv, herunder softwareudviklere, teleselskaber samt producenter, leverandører og forhandlere af IT-produkter og -tjenesteydelser, og ved at Danmark har en velfungerende infrastruktur som grundlag for, at virksomheder, borgere og det offentlige kan udnytte de digitale muligheder.

Visionen for vækstplanen er:

Danmark skal være blandt de bedste i Europa til at udvikle og udnytte IT og data til at skabe vækst og job.

Visionen skal nås ved at sætte ind på fire indsatsområder:

God mobil- og bredbåndsdækning i hele landet

Danmark har internationalt set en veludbygget mobil- og bredbåndsinfrastruktur med generel god dækning for bredbånd, mobiltale og lave forbrugerpriser. Der er dog fortsat områder af landet, hvor borgere og virksomheder ikke har adgang til de bredbåndshastigheder og den mobildækning, som de ønsker. Samtidig kan der konstateres en stærk vækst i brugen af mobildata, og det er derfor helt centralt at sikre tilstrækkelig kapacitet i fremtiden. Dette kræver betydelige investeringer, men også at det offentlige sikrer gode rammer herfor.

Regeringen vil derfor frigøre 700 MHz-frekvensbåndet til mobilt bredbånd fra 2020. Det fremmer god mobil- og bredbåndsdækning i yderområderne og forbedrer kapaciteten i mobilnetterne.

Ved de kommende frekvensauktioner i 2016 og i 2018/2019 vil regeringen have fokus på at stille dækningskrav, som markant forbedrer dækningen i de områder, der har dårligst dækning.

For at forbedre forbrugernes muligheder for at anvende deres mobiltelefon i yderområder, hvor kun ét selskab tilbyder dækning, vil regeringen aftale med teleselskaberne, hvordan dækningen i yderområder kan forbedres, fx ved at selskaberne anvender hinandens net i yderområder, hvor de ikke selv dækker.

Regeringen vil desuden gøre det nemmere og billigere at etablere digital infrastruktur. Regeringen vil fremsætte lovforslag, der gør det muligt for forsikrings- og pensionselskaber at opføre, eje og drive digital infrastruktur. Herudover skal kommunerne fremover kunne betinge gravetilladelser af, at der foretages koordineret gravning, ligesom den fysiske infrastruktur fx tomrør skal udnyttes bedre på tværs af sektorer. Der skal være sund konkurrence på markedet for fastnet bredbånd, som kan understøtte, at forbrugerne kan vælge de bredbåndsløsninger, der bedst opfylder deres behov til de rigtige priser.

Endelig vil regeringen fortsat understøtte kommunernes brug af dækningskrav i forbindelse med offentlige indkøb. Den kommunale lånepulje hertil er således blevet forlænget og fordoblet.

I starten af 2015 lanceres hjemmesiden tjekditnet.dk, hvor forbrugere, virksomheder og kommuner fremover vil kunne se præcis, hvilke udbydere der tilbyder hvilke mobil- og bredbåndsløsninger på den enkelte adresse, så de kan træffe et oplyst valg af leverandør.

Styrket anvendelse af IT og data i dansk erhvervsliv

Danskerne har i høj grad taget e-handel til sig, og det forventes, at knap halvdelen af den samlede detailhandel i 2020 vil foregå som e-handel. De danske virksomheder har imidlertid ikke i tilstrækkeligt omfang fulgt med denne omstilling. Trods en lang dansk e-handelstradition taber danske netbutikker terræn til udenlandske netbutikker. Samlet set e-handledede danskerne i 2013 for 17 mia. kr. i udlandet, mens eksporten fra danske e-virksomheder estimeres til 2-3 mia. kr. De danske virksomheder udnytter således ikke i tilstrækkelig grad det modne hjemmemarked for e-handel som springbræt til at få styrket eksporten til forbrugere og virksomheder i andre lande med voksende markeder.

Regeringen vil derfor indgå et partnerskab med detail- og engroshandelssektoren samt IT-erhvervet med henblik på bl.a. at styrke virksomhedernes anvendelse af e-handel. Der skal i den sammenhæng også ses på, hvordan kompetencer og eksportrådgivning kan styrke anvendelsen af IT og data i detailvirksomhederne.

Derudover vil regeringen i samarbejde med erhvervsorganisationerne styrke viden- og rådgivningsindsatsen over for SMV'er (små og mellemstore virksomheder) for at styrke deres brug af IT. Mange mindre danske virksomheder er fortsat på et relativt begrænset digitalt niveau, og mere end hver tredje danske SMV anvender ikke IT eller har kun digitaliseret en enkelt proces som fx bogføring.

Regeringen vil fremme virksomhedernes brug af Big Data ved at støtte deres omstilling til at anvende data i deres forretning og ved at få flere offentlige data ud til virksomhederne. Regeringen vil derudover etablere et samfundspartnerskab om Big Data, der skal understøtte realiseringen af vækstpotentialet i erhvervslivets udnyttelse af store datamængder.

Regeringen har fokus på, at udnyttelsen af de digitale muligheder går hånd i hånd med en høj IT-sikkerhed og en ansvarlig brug af data. Der etableres derfor et Virksomhedsråd for IT-sikkerhed, der skal fremme den digitale sikkerhed i erhvervslivet.

Digitale kompetencer og læremidler skal fremmes

Markedet for digitale redskaber og læremidler er i hastig global vækst. Ifølge en international undersøgelse har det globale marked for e-læring nået en omsætning på over 500 mia. kr., og markedet forventes at vokse betydeligt de kommende år. Det giver muligheder for danske leverandører af digitale læremidler.

Regeringen vil fremme markedet for udvikling af innovative digitale læremidler med eksportpotentiale i Danmark ved at tilføre 40 mio. kr. i ansvarlig udviklingskapital til virksomheder på området.

I samarbejde med erhvervslivet vil regeringen desuden kortlægge de digitale virksomheders kompetencebehov, så der skabes bedre sammenhæng mellem uddannelserne og erhvervslivets efterspørgsel efter specialiserede IT-kompetencer.

Offentlig digitalisering med et erhvervsfokus

Virksomhederne sender godt 11 mio. indberetninger til det offentlige årligt, hvilket estimeres at koste hver virksomhed mellem 15.000-20.000 kr. at gennemføre med hjælp fra fx eksterne rådgivere såsom revisorer og lignende. De 11 mio. indberetninger genererer i dag 8 mio. årlige supporthenvendelser og koster virksomhederne op mod 400 mio. kr. årligt alene i supportomkostninger.

Den offentlige digitaliseringsindsats skal udnytte de teknologiske muligheder for både at gøre det administrativt lettere at drive virksomhed i Danmark og styrke virksomhedernes digitale omstilling og IT-anvendelse. Som led i udviklingen af Smart Government vil regeringen derfor undersøge muligheden for at indføre automatisk genererede regnskaber.

Derudover vil regeringen i samarbejde med erhvervslivet undersøge, om der på udvalgte områder er reguleringsmæssige barrierer for digital vækst. Resultatet af arbejdet spilles ind i regeringens Virksomhedsforum for enklere regler.

For at fremme velfungerende og brugervenlige digitale løsninger i det offentlige vil regeringen i arbejdet med den næste fællesoffentlige digitaliseringsstrategi have fokus på klare standarder for de offentlige IT-løsninger. Desuden vil der være et stort fokus på at medregne de erhvervsøkonomiske konsekvenser ved større offentlige digitaliseringstiltag.

Vækstplanen er udarbejdet på baggrund af anbefalingerne fra Vækstteamet for IKT og digital vækst og med bidrag fra en bred kreds af interessenter fra de digitale erhverv og det øvrige erhvervsliv.

Indsatsområder og initiativer i vækstplanen

God mobil- og bredbåndsdækning i hele landet

1. 700 MHz frigøres til mobilt bredbånd
2. Dækningskrav i frekvensauktioner og offentlige udbud
3. Færre gravearbejder og bedre udnyttelse af rør og kabler til bredbånd
4. Aftale om bedre mobildækning i yderområder
5. Styrket fusionskontrol på teleområdet
6. Undersøgelse af nye indholdstjenesters betydning for konkurrencen
7. Nye løsninger til mobildækning i private hjem
8. Nye finansieringsmuligheder for digital infrastruktur
9. Tjekditnet.dk og EU-mærkningsordning for antennekvalitet i mobiltelefoner

Styrket anvendelse af IT og data i dansk erhvervsliv

10. Partnerskab for e-handel og digitalisering af detailhandlen
11. Digitaliseringspartnerskaber med brancheorganisationer
12. Et bedre digitalt indre marked
13. Partnerskab om Big Data i erhvervslivet
14. Lancering af privacy-kompas der fremmer databeskyttelsen i danske virksomheder
15. Etablering af Virksomhedsråd for IT-sikkerhed
16. Sikkerhedstjek skal styrke IT-sikkerheden i danske virksomheder

Digitale kompetencer og læremidler skal fremmes

17. Virksomhedsrettet pulje til udvikling af innovative digitale læremidler
18. Styrkelse af de digitale kompetencer blandt børn og unge
19. Kortlægning af virksomheders behov for digitale kompetencer
20. Bedre muligheder for at opkvalificere og rekruttere IT-arbejdskraft

Offentlig digitalisering med et erhvervsfokus

21. Analyse af muligheder for automatisk indberetning til det offentlige
22. Øget brugervenlighed og fokus på erhvervsmæssige konsekvenser i offentlig digitalisering
23. Reguleringsmæssige barrierer for digital vækst skal fjernes

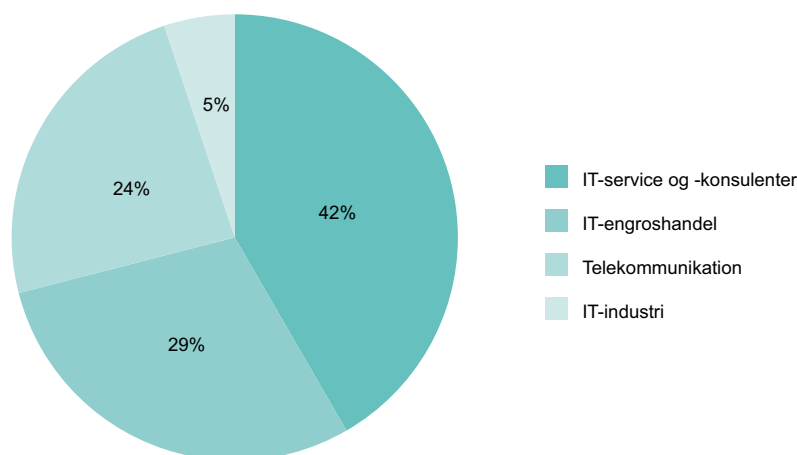
STATUS FOR DEN DIGITALE VÆKST I DANSK ØKONOMI

De digitale erhverv¹ spiller en vigtig rolle gennem deres egne direkte produktivets- og vækstbidrag til økonomien. Derudover fungerer de som katalysator for digitalisering og dermed produktiviteten i det øvrige erhvervsliv gennem de digitale produkter og tjenester, som de leverer. Bidraget til dansk økonomi fra de digitale virksomheder og anvendelsen af IT i det øvrige erhvervsliv påvirkes af en række centrale rammebetingelser, herunder bl.a. en tidssvarende digitale infrastruktur, IT-sikkerhed, brugervenlige, digitale løsninger fra det offentlige samt adgang til data og digitale kompetencer.

De digitale erhvervs bidrag til dansk økonomi

De digitale erhverv beskæftiger mere end 80.000 ansatte og har en omsætning på 173 mia. kr.² Erhvervene består af fire overordnede delerhverv: IT-service og -konsulenter, IT-engroshandel, Telekommunikation og IT-industri, jf. figur 1.

Figur 1: De digitale erhvervs omsætning fordelt på delerhverv, 2012

Kilde: Erhvervsstyrelsens egne beregninger på data fra Danmarks Statistik

Ses der på tværs af de fire delerhverv, kan der konstateres betydelig variation og forskellige udviklingsretninger med IT-serviceområdet i fremgang på de fleste parametre, mens IT-industrien oplever en negativ udvikling, jf. figur 2. Fx er beskæftigelsen i IT-industrien i perioden faldet med 46 pct., mens den i IT-service er steget med 7 pct. Udviklingen mellem delerhvervene kan også ses af, at der i løbet af 2011 kun blev registreret 18 nye IT-industrivirksomheder mod mere end 1.400 nye virksomheder inden for IT-service.³

1 Betegnelsen 'digitale erhverv' anvendes til at beskrive de fire delerhverv inden for OECD's klassificering af IKT-erhvervene: IKT-industri, IKT-service og -konsulenter, IKT-engroshandel og Telekommunikation.

2 Erhvervsstyrelsens egne beregninger på data fra Danmarks Statistik. Data er fra 2012. Omsætning er omregnet til faste priser 2007.

3 Erhvervsstyrelsens egne beregninger på data fra Danmarks Statistik.

Figur 2: Udvikling i de digitale erhverv, 2007-2012

	IT-service og -konsulenter (42 pct.)*	Indeholder bl.a. • Softwareudviklere • Databehandling til konsulentydelse • Reparation af IT-udstyr	Værditilvækst Eksport Beskæftigelse	↑ ↑ ↑
	IT-engroshandel (29 pct.)*	Indeholder handel med bl.a. • Computere • Software • Elektronisk udstyr	Værditilvækst Eksport Beskæftigelse	↓ ↑ ↓
	Telekommunikation (24 pct.)*	Indeholder udbydere af bl.a. • Fastnet tele og internet • Trådløs tele og internet • Satellit internet	Værditilvækst Eksport Beskæftigelse	↓ ↓ ↓
	IT-industri (5 pct.)*	Indeholder fremstilling af bl.a. • Computere • Elektroniske komponenter	Værditilvækst Eksport Beskæftigelse	↓ ↓ ↓

*Andel af de digitale erhvervs omsætning 2012.

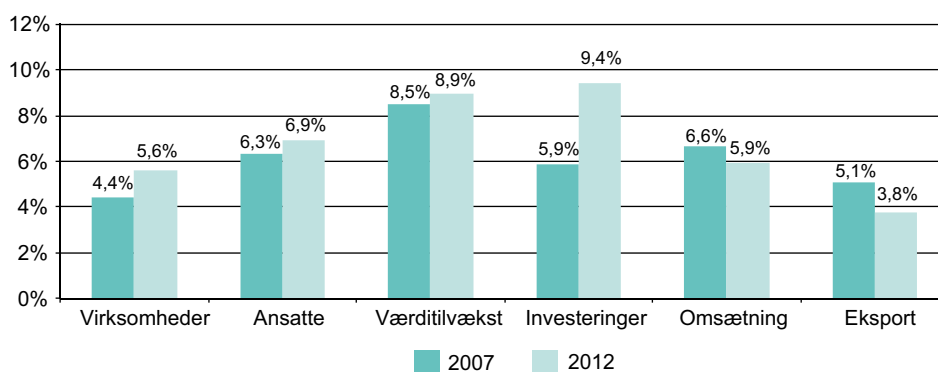
Kilde: Erhvervsstyrelsens egne beregninger på data fra Danmarks Statistik.

Note: Pilene illustrerer den procentvise udvikling i værditilvækst, eksport og beskæftigelse fra 2007-2012 i det pågældende delerhverv. Værditilvæksten og eksport er omregnet til faste priser 2007.

Ses der på de digitale erhverv i forhold til det samlede erhvervsliv, har deres andel af virksomheder, beskæftigelse, investeringer og værditilvækst været stigende fra 2007 til 2012, mens andelen af eksporten og omsætningen har været faldende, jf. figur 3.⁴

De digitale erhverv udgjorde i 2012 knap 6 pct. af den samlede økonomi målt på omsætning efter et fald fra 2007. Der er dog tegn på, at denne udvikling er ved at vende, da andelen har været stigende fra 2011 til 2012⁵. Branchens andel af eksporten har været faldende fra 2007 til 2012. Den digitale eksport er isoleret set steget de seneste år⁶, men den positive udvikling i de digitale erhvervs eksport er dog lavere end i det samlede erhvervsliv.

Figur 3: Udviklingen i de digitale erhverv i forhold til det samlede erhvervsliv, 2007-2012

Kilde: Erhvervsstyrelsens egne beregninger på data fra Danmarks Statistik.

Note: Værditilvækst, investeringer, omsætning og eksport er omregnet til faste priser 2007.

⁴ Erhvervsstyrelsens egne beregninger på data fra Danmarks Statistik.

⁵ Erhvervsstyrelsens egne beregninger på data fra Danmarks Statistik.

⁶ Eksporten (faste priser 2007) er stigende fra 2008-2012, men ligger dog fortsat under 2007 niveau. Tal fra IT-Branchen (2014), *IT-branchen i nøgletal*, viser, at de digitale erhvervs eksport fortsat stiger fra 2012-2013.

De digitale virksomheder er præget af en høj grad af fornyelse, hvilket bl.a. ses ved, at 57 pct. af virksomhederne er innovationsaktive, mens det samme gør sig gældende for 46 pct. af det samlede erhvervsliv.⁷ Desuden er en større andel af de digitale virksomheder vækstvirksomheder (17 pct.) sammenlignet med det samlede erhvervsliv (8 pct.).⁸

Der tegner sig et uudnyttet eksportpotentiale blandt de digitale virksomheder. Eksporten udgør en mindre del af omsætningen i de digitale erhverv end niveauet i dansk erhvervsliv som helhed. De digitale erhverv har som helhed en eksportintensitet på 21 pct., hvilket ligger under den gennemsnitlige eksportintensitet for dansk erhvervsliv på 33 pct.⁹ En forklaring kunne være, at mange digitale virksomheder fungerer som underleverandører til produktions- og servicevirksomheder i andre erhverv og herigennem bidrager til at styrke disse virksomheders digitale omstilling og konkurrenceevne.

Ser man på den danske IT-eksports andel af den samlede vare- og serviceeksport, ligger Danmark under niveau i forhold til de lande, som vi normalt sammenligner os med som fx Sverige og Holland.¹⁰ Eksportintensiteten for delområderne 'computerspil og software' samt 'fremstilling af computere, kommunikationsudstyr mv.' ligger dog med henholdsvis 58 pct. og 66 pct. betydeligt højere end eksportintensiteten for de digitale erhverv samlet set.¹¹ Der er indikationer på, at der er store markedsmæssige muligheder bl.a. i Europa. Således er det estimeret, at den samlede europæiske økonomi kan øges med 4 pct. svarende til cirka 3.700 mia. kr. ved et fuldt harmoniseret digitalt indre marked frem mod 2020.¹²

Digitaliseringens betydning for økonomien

Anvendelse af IT og internettet har stor betydning for den økonomiske udvikling i Danmark. Det er estimeret, at 21 pct. af væksten i BNP over en femårig periode fra 2004 til 2009 i udvalgte, udviklede lande er baseret herpå.¹³ En dansk analyse viser bl.a., at der er sammenhæng mellem IT-intensive virksomheder¹⁴ og produktivitetsvækst. Således har disse virksomheder i gennemsnit 2,4 procentpoint højere årlig produktivitetsvækst end ikke-IT-intensive virksomheder.¹⁵

Samtidig peger en anden analyse på, at bruttoværditilvæksten fra erhvervslivet potentielt kan øges med 2,6–6,5 mia. kr. om året, når andelen af danske virksomheder, der digitaliserer deres interne processer, øges med 1 procentpoint.¹⁶

Spørger man virksomhederne om deres vurdering af betydningen af IT-investeringer, siger en stor del, at de i høj eller nogen grad har høstet og fortsat forventer at høste gevinster inden for en række forskellige områder. Flest virksomheder oplever, at anvendelsen af IT i deres forretning har medført øget produktivitet, nedbringelse af omkostninger samt en forbedret kvalitet og service over for kunderne. Virksomhederne vurderer desuden de fremadrettede effekter ved digitalisering som højere end den allerede realiserede effekt.¹⁷

7 Erhvervsstyrelsens egne beregninger på data fra Danmarks Statistik. Data fra 2012.

<http://www.dst.dk/da/Statistik/emner/forskning-udvikling-og-innovation/innovation.aspx?tab=dok>

8 Erhvervsstyrelsens egne beregninger på data fra Danmarks Statistik. Data fra 2011. Vækstvirksomheder defineres som virksomheder uanset alder, der har mindst 10 ansatte og har haft en gennemsnitlig årlig vækst i antal ansatte på mindst 10 pct. over en treårig periode. 2011 er slutåret for den treårige vækstperiode.

9 Erhvervsstyrelsens beregninger på tal fra Danmarks Statistik. Data fra 2012.

10 OECD StatExtracts – International Trade and Balance of Payments, tabel "ICT Goods" samt tabel "International Trade Exports", landene dækker over OECD-lande og nyeste tilgængelige data er fra 2009.

11 IT-B Branchen (2014), *It-branchen i nøgletal*. Der er tale om en særkørsel fra Danmarks Statistik, der trækker på e-indkomst registret, hvor det er muligt at rekvirere 2013-tal.

12 Copenhagen Economics udarbejdet for European Policy Centre (2010), *The Economic Impact of a European Digital Single Market*. Med den samlede europæiske økonomi menes Europas BNP.

13 McKinsey Global Institute (2011), *Internet matters: The Net's sweeping impact on growth, jobs, and prosperity*. De omtalte lande er Sverige, Tyskland, England, Frankrig, Storbritannien, USA, Sydkorea, Canada, Italien og Japan. Tallene ligger i intervallet 10–33 pct.

14 Virksomhederne i datasættet kategoriseres som IT-intensive, hvis de tilhører den halvdel af virksomhederne i stikprøven, som havde de største IT-udgifter per medarbejder i 2007. Modsat kategoriseres virksomheder som IT-ikke-intensive, hvis de tilhører den halvdel af virksomhederne i stikprøven, som havde de laveste IT-udgifter per medarbejder i 2007.

15 CEBR (2013), *ICT, Innovation and Productivity Growth*.

16 CEBR (2011), *ICT, Innovation and Productivity Growth* og CEBR (2013), *Digitalization and Productivity*.

17 IRIS Group (2013), *Digitalisering af dansk erhvervsliv*.

GOD MOBIL- OG BREDBÅNDS- DÆKNING I HELE LANDET

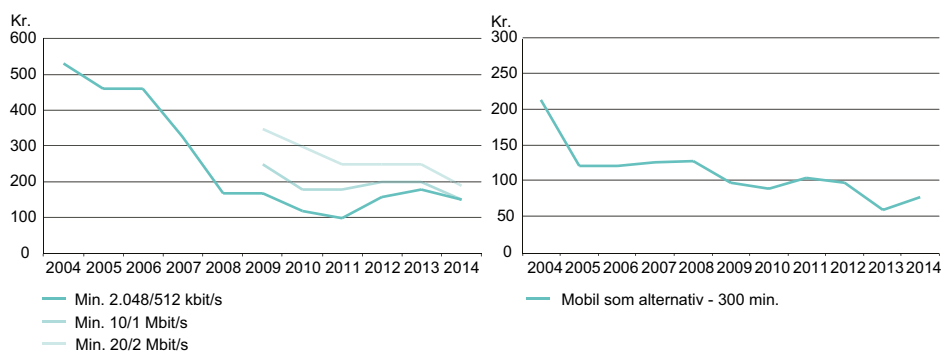
Den digitale udvikling er en drivkraft for produktivitet og vækst i alle dele af dansk erhvervsliv, og den digitale infrastruktur er essentiel for borgernes, virksomhedernes og det offentliges anvendelse af digitale løsninger. Adgangen til en veludviklet og tids-svarende digital infrastruktur er en forudsætning for, at vi i Danmark kan udnytte de nye digitale muligheder.

Status på mobil- og bredbåndsområdet i Danmark

Danmark har internationalt set en veludbygget mobil- og bredbåndsinfrastruktur med generel god dækning med bredbånd og mobiltelefoni. Der er dog fortsat udfordringer. For det første er der områder af landet, hvor borgere og virksomheder ikke har adgang til de bredbåndshastigheder og den mobildækning, som de ønsker. Det kan have væsentlig betydning for deres valg om at bosætte sig eller etablere virksomhed. For det andet er der behov for større kapacitet i mobilnettene fremadrettet, da brugen af mobildata i Danmark er stærkt stigende. Samtidig er det vigtigt, at telebranchens investeringer i udbygning af den digitale infrastruktur fortsat er på et højt niveau.

Forbrugerpriserne for bredbånd og mobiltelefoni i Danmark er i international sammenligning lave, og forbrugerne har oplevet store prisfald set over en ti års periode, jf. figur 4. Således har der været store prisfald på bredbånd, både når der kigges på en ti års periode og inden for de seneste år. For så vidt angår mobiltelefoni, har forbrugerne oplevet et prisfald på helt op til 70 pct.¹⁸

Figur 4: Bredbåndspriser juli 2004-2014 (bredbåndsabonnementer, billigste abonnement) og mobilpriser juli 2004-2014 (mobiltelefoni (300 min.), billigste abonnement)

Kilde: Erhvervsstyrelsen (2014), *Telestatistik – første halvår 2014*

Stort set alle har adgang til basale bredbåndsforbindelser på 2 Mbit/s download. I midten af 2013 havde 70 pct. af alle husstande og virksomheder adgang til bredbånd med en hastighed på 100 Mbit/s download, og 58 pct. havde adgang til 30 Mbit/s upload, jf. tabel 1. Det er en betydelig fremgang i forhold til årene forinden. Internationalt set ligger Danmark nr. 8 i EU for dækningen med højhastighedsbredbånd på 30 Mbit/s og derover.¹⁹

¹⁸ Erhvervsstyrelsen (2014), *Telestatistik – første halvår 2014*.

¹⁹ Erhvervsstyrelsen (2014), *Bredbåndskortlægning 2013* og Europa-Kommissionen (2014), *Digital Agenda Scoreboard 2014*.

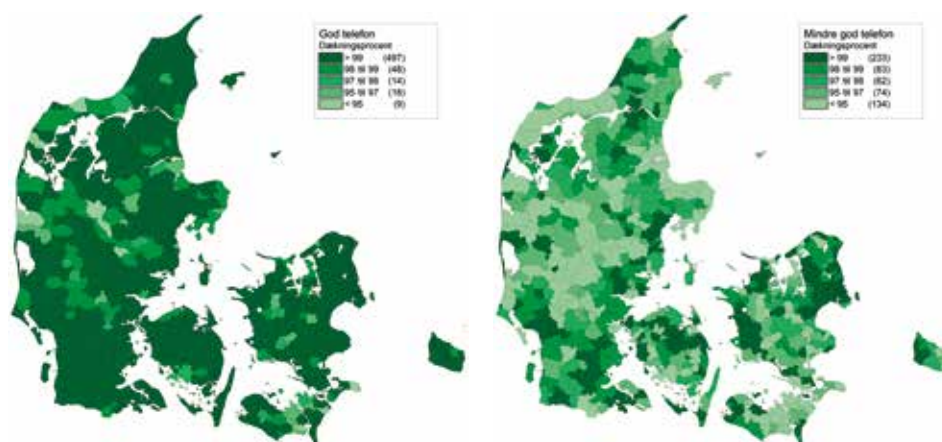
Tabel 1: Dækningsprocenten for bredbåndshastigheder i Danmark i perioden 2010-2013

	2010	2011	2012	2013
<i>Download</i>				
100 Mbit/s download	23	36	60	70
50 Mbit/s download	62	67	70	72
30 Mbit/s download	71	77	79	81
10 Mbit/s download	90	94	96	96
2 Mbit/s download	99,7	99,9	99,9	99,9
<i>Upload</i>				
100 Mbit/s upload	22	28	30	55
50 Mbit/s upload	27	32	36	58
30 Mbit/s upload	28	32	36	58
10 Mbit/s upload	44	54	75	81
2 Mbit/s upload	90	94	97	98

Kilde: Erhvervsstyrelsen (2014), *Bredbåndskortlægning 2013*

Der er generelt også god adgang til mobiltelefoni. Den seneste kortlægning for mobiltale-dækning viser, at 497 af Danmarks i alt 586 postnumre har en geografisk udendørsdækning på mere end 99 pct. med en mobiltelefon med god antennekvalitet, jf. figur 5.²⁰

Figur 5: Mobiltale-dækningen med henholdsvis en god og en mindre god telefon

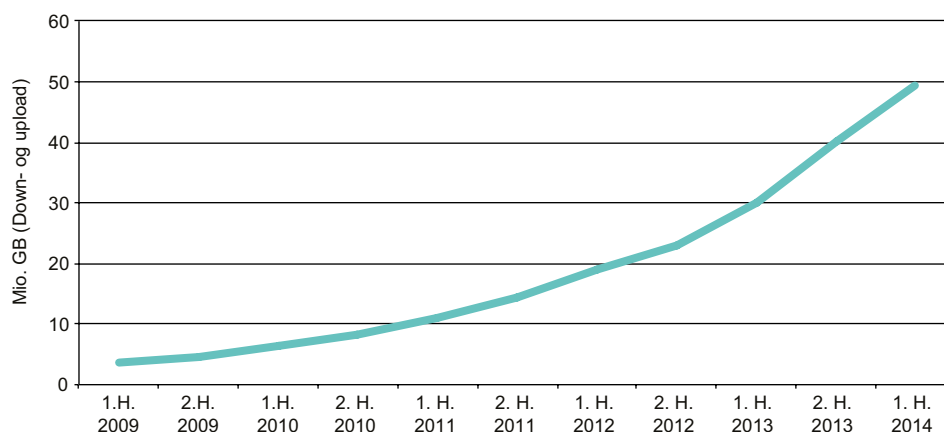
Kilde: Erhvervsstyrelsen (2014), *Mobilkortlægning 2013*

Siden 2009 er den mobile datatrafik mere end fordoblet hvert andet år, jf. figur 6. Den kraftigt stigende anvendelse af mobildata medfører et behov for flere frekvenser til mobilt bredbånd.²¹

²⁰ Erhvervsstyrelsen (2014), *Mobilkortlægning 2013*.

²¹ OECD, Broadband Portal 2013 (http://www.oecd.org/sti/broadband/oecd_broadband_portal.htm) og Erhvervsstyrelsen (2014), *Telestatisik – første halvår 2014*.

Figur 6: Udviklingen i mobil datatrafik 2009-2014

Kilde: Erhvervsstyrelsen (2014), *Telestatistik – første halvår 2014*

Når det gælder efterspørgslen på bredbåndsforbindelser, er Danmark i top tre i OECD målt på antallet af bredbåndsabonnenter på tværs af alle hastigheder. Imidlertid er der en mindre efterspørgsel efter de helt høje hastigheder, og kun godt 1 pct. af samtlige husstande og virksomheder har tegnet abonnement på en forbindelse på mindst 100 Mbit/s download²², hvilket skal ses i lyset af, at ca. 70 pct. har adgang hertil.

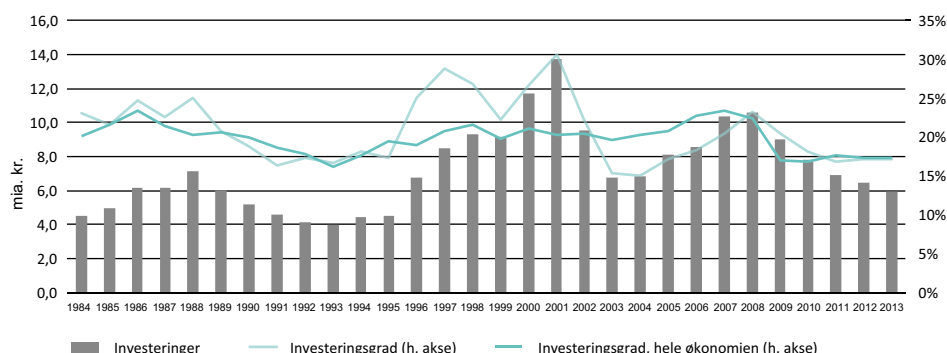
Det forventes, at fremtidens tjenester og forbrugsvaner hos borgere og virksomheder vil medføre en større efterspørgsel efter højere bredbåndshastigheder til at sende og modtage data med. Samtidig bliver det stadig vigtigere for virksomheder og borgere at have adgang til mobiltelefoni, og der er en forventning om at kunne bruge mobiltelefonen uanset, hvor i landet man befinder sig. Regeringen præsenterede i 2013 en strategi for digital velfærd. Strategien forudsætter adgang til velfungerende bredbånd med hastigheder, der dog er væsentlig lavere end regeringens bredbåndsmålsætning.

Princippet om en markedsbaseret udvikling har medført, at teleselskaberne har foretaget store investeringer i udbygningen af mobil- og bredbåndsnettene. I perioden 2008-2012 havde den danske telebranche den tredjehøjeste investeringsgrad i Europa. Branchens investeringer er dog faldet fra 6,4 mia. kr. i 2012 til 5,9 mia. kr. i 2013 svarende til et fald på ca. 7 pct., jf. figur 7. Faldet skal imidlertid ses i lyset af, at der har været et generelt fald i investeringsniveauet i dansk økonomi siden starten af den finansielle krise, og udviklingen i investeringer på tværs af erhvervslivet er i høj grad afhængig af konjunkturerne i samfundet, jf. Økonomisk redegørelse, august 2014.²³

²² Tal for antal bredbåndsabonnenter er fra Erhvervsstyrelsen (2014), *Telestatistik – første halvår 2014*. Tal for antal husstande og virksomheder er fra Danmarks Statistik (2013) (udtræk af tal for antal husstande og virksomheder 2011).

²³ Incentive og Erhvervsstyrelsen (2014), *Økonomiske nøgletal for telebranchen 2013*.

Figur 7: Investeringer i telesektoren sammenholdt med hele økonomien, 1984-2013

Kilde: Incentive og Erhvervsstyrelsen (2014), *Økonomiske nøgletal for telebranchen 2013*. Investeringer er omregnet til 2013-priser. Databrud mellem 2007 og 2008 på omsætning.

Gennemførte initiativer vedrørende mobil- og bredbåndsdækningen

Regeringen har i de seneste år taget en række initiativer for at forbedre mobil- og bredbåndsdækningen, herunder bl.a.:

Initiativer:

- Dækningskrav i 800 MHz-auktionen, der betyder, at 99,8 pct. af alle husstande, virksomheder og sommerhuse i 207 postnumre inden udgangen af 2015 får adgang til mobilt bredbånd med en oplevet hastighed på mindst 10 Mbit/s.
- Kommuner og regioner kan stille dækningskrav og udrulle passiv infrastruktur i områder med mindre god dækning.
- Der er indgået en SKI rammeaftale om indkøb af mobiltelefoni mv., som 65 kommuner har tilsluttet sig.
- Regeringen har i 2014-2016 afsat lånepuljer på i alt 150 mio. kr. til at finansiere kommunernes omkostninger ved bl.a. dækningskrav.
- Teleloven er ændret, så kommuner kan udleje grunde til master på markeds-mæssige vilkår. I tyndt befolkede områder med spinkelt kundegrundlag kan markedslejen sættes helt ned til 0 kr.
- Der er afsat 30 mio. kr. årligt i 2014 og 2015 til en ekstraordinær indsats for bedre højhastighedsbredbånd på Bornholm.
- Undersøgelse af mobiltelefoners antenneegenskaber.
- Ny brugerbaseret bredbåndsmåler, som gør det muligt at registrere og vise forbrugernes målinger.

Regeringens telepolitiske mål og principper

For at skabe bedst mulige rammer for udviklingen af den digitale infrastruktur og fremme langsigtede investeringer i den digitale infrastruktur lægger regeringen vægt på, at der er klare og fremadskuende mål og sigtelinjer for telepolitikken.

Regeringens mål er, at alle husstande og virksomheder skal have adgang til en bredbåndsforbindelse med mindst 100 Mbit/s download og 30 Mbit/s upload senest i 2020, og at der skal være god adgang til mobiltelefoni i Danmark.

Regeringen baserer telepolitikken på nedenstående principper, der bygger videre på principperne i teleforliget om markedsbaseret udrulning og teknologineutral regulering:

- Etablering af digital infrastruktur i Danmark skal som udgangspunkt ske via markedet.
- Investeringer på teleområdet skal fremmes, og der skal være enkle, klare og forudsigelige rammer.
- Reguleringen skal følge princippet om teknologineutralitet, så valget af teknologier og tjenester, der anvendes og udbydes via den digitale infrastruktur, som udgangspunkt bestemmes af markedet.
- Sund konkurrence er vigtig for investeringer og vækst på alle dele af telemarkedet. En sund konkurrence styrkes af aktive forbrugere, som på et oplyst grundlag kan træffe valg om tjenester baseret på målrettet information og reel gennemsigthed.
- Trafikken på internettet og i telenettene skal som udgangspunkt behandles ens, således at brugerne har adgang til data og mulighed for at benytte tjenester, applikationer og teknologier efter eget valg uden unødige begrænsninger og baseret på gennemsigtige vilkår.
- Stat, regioner og kommuner kan inden for gældende lovgivning understøtte udrulningen af digital infrastruktur, hvor markedet i lokale områder ikke sørger for tilstrækkelig udbygning, fx gennem dækningskrav.

1. 700 MHz FRIGØRES TIL MOBILT BREDBÅND

700 MHz-frekvensbåndet anvendes i dag til udsendelse af antenne-tv. De nuværende tilladelser til antenne-tv-distributørerne udløber i april 2020. Ved fra 2020 i stedet at anvende 700 MHz til mobilt bredbånd kan der opnås markant bedre dækning for borgere og virksomheder i tyndt befolkede områder, ligesom den samlede kapacitet i nettet vil blive øget. Det forventes at medføre produktivetsforbedringer i samfundet. Sverige, Storbritannien, Finland og Holland har besluttet at frigive 700 MHz til mobilt bredbånd, og flere forventes at følge efter.

700 MHz-frekvensbåndet er særligt velegnet til at forbedre dækningen med mobilt bredbånd i yderområder og forbedre kapaciteten i mobilnettene, og der er ikke andre ledige frekvensbånd med samme egenskaber. Rambøll har en i rapport udarbejdet for Erhvervs- og Vækstministeriet samt Kulturministeriet anslået, at der samlet set kan være en positiv direkte effekt på mellem 0,7 og 1,7 mia. kr. for samfundet over en tiårig periode ved at anvende 700 MHz-frekvensbåndet til mobilt bredbånd fremfor til antenne-tv.²⁴

På tv-siden vil der, ifølge Rambøll, uden 700 MHz-frekvenserne være kapacitet nok til at udsende DR's og andre gratis programmer på antenne-tv og samtidig opretholde en konkurrencedygtig kommerciel antenne-tv-plattform, såfremt de tilbageværende frekvenser til tv udnyttes optimalt.²⁵ For tv-seerne betyder den internationale udvikling på indhold med stadigt højere billedkvalitet, at alle tv-seere skal opgradere deres modtageudstyr for at modtage tv-programmer i højere billedkvalitet. For antenne-tv-seere kan frigørelsen af 700 MHz betyde, at opgraderingen fremrykkes. For at understøtte rettidig opgradering af modtageudstyr hos antenne-tv-seere, der ifølge Rambøll vurderes at koste 900 kr. per tv-apparat, gennemfører staten bl.a. en informationskampagne i 2019-2020 rettet mod de ca. 350.000 husstande²⁶, der ser tv via antenne på det tv, som de anvender mest.

Frigørelsen af 700 MHz er vigtig for de mange borgere og virksomheder i Danmark, der anvender mobilt bredbånd. For hver 100 indbyggere er der i dag 111 mobile bredbåndsabonnementer²⁷, og 2,1 mio. danskere anvender dagligt mobiltelefonen til internetad-

²⁴ Effekten er akkumuleret fra 2020-2030 og er omregnet til nettonutidsværdi.

²⁵ Rambøll (2014), *DTT-plattformens udvikling og konsekvenser ved brug af 700 MHz-båndet til mobilt bredbånd*.

²⁶ Hertil kommer husstande, der modtager antenne-tv på sekundære tv-apparater, fx i sommerhuse.

²⁷ Det samlede antal mobile bredbåndsabonnementer steg med 14,0 pct. fra 5.483.000 til 6.249.000 fra midten af 2013 til midten af 2014, jf. Erhvervsstyrelsen (2014), *Telestatistik - første halvår 2014*.

gang.²⁸ 700 MHz vil bidrage væsentligt til en udvidelse af infrastrukturen med henblik på at understøtte det stadig stigende forbrug af mobil datatrafik, der mere end fordobles hvert andet år.²⁹ I den kommende auktion over 700 MHz-frekvensbåndet vil regeringen have fokus på, at der etableres bedre dækning i landets yderområder, så borgere og virksomheder overalt får adgang til højere hastigheder og øget kvalitet i den digitale infrastruktur i lighed med de krav, som blev stillet i 800 MHz-auktionen. Dækningskravet i auktionen over 800 MHz-frekvenserne i 2012 betyder et markant løft af bredbåndsdækningen i de 207 postnumre, hvor dækningskravet gælder. Dækningskravet medfører, at antallet af husstande og virksomheder i de 207 postnumre med adgang til bredbånd med en hastighed på mindst 10 Mbit/s stiger fra ca. 75 pct. til 99,8 pct. inden udgangen af 2015. På landsplan svarer dette til, at bredbåndsdækningen med 10 Mbit/s bliver øget fra 92 pct. til 96 pct. I forhold til den efterspørgsel efter kapacitet, der måtte være i 2020, forventes dækningskrav i den kommende auktion over 700 MHz-frekvensbåndet at give et tilsvarende løft i dækningen.

Mål:

- 700 MHz-frekvensbåndet skal fra 2020 bidrage til en markant forbedret mobil- og bredbåndsdækning særligt i yderområderne med henblik på at understøtte den digitale udvikling og skabe mulighed for vækst i hele Danmark.

Initiativer:

- 700 MHz-frekvensbåndet frigøres i 2020 til mobilt bredbånd med henblik på at forbedre mobil- og bredbåndsdækningen i hele landet.
- For at understøtte rettidig udskiftning af modtageudstyr hos antenne-tv-seere gennemføres en informationskampagne i 2019-2020.

2. DÆKNINGSKRAV I FREKVENSAUKTIONER OG OFFENTLIGE UDBUD

Dækningskrav er et vigtigt instrument til at fremme udrulning af digital infrastruktur i områder, hvor der fx er et spinkelt kundegrundlag. Staten kan stille dækningskrav i de frekvenstilladelser, der udstedes til teleselskaberne.

Dækningskravet i auktionen over 800 MHz-frekvenserne i 2012 betyder et markant løft af bredbåndsdækningen i de 207 postnumre, hvor dækningskravet gælder, jf. beskrivelsen af dækningskravet i initiativ 1. Ved de kommende frekvensauktioner i henholdsvis 2016 og 2018/2019 vil lignende dækningskrav blive fastsat for yderligere at fremme mobil- og bredbåndsdækningen. Regeringen vil frem mod auktionerne følge status for dækningen med bredbånd og mobiltelefoni og på den baggrund udarbejde den konkrete udformning af dækningskrav. Teleselskaberne vil blive inddraget tæt i auktionsprocesserne med henblik på effektive og smidige auktioner.

På samme måde kan kommuner i forbindelse med indkøb af bredbånd og mobiltelefoni stille krav om bedre dækning i områder, hvor markedet ikke har planer om at udbygge den digitale infrastruktur. Regeringen har i 2014-2016 afsat lånepuljer på i alt 150 mio. kr. til at finansiere omkostninger ved dækningskrav og etablering af passiv infrastruktur for kommuner i yderområderne.

Kommunerne er allerede i gang med at bruge dækningskrav. Således har 65 kommuner tilsluttet sig SKI's rammeaftale om indkøb af mobiltelefoni mv., og seks jyske kommuner har i efteråret 2014 holdt et fælles udbud, der betyder, at mindst 98,5 pct. af alle bebyg-

²⁸ Danmarks Statistik, *It-anvendelse i befolkningen 2014*.

²⁹ Erhvervsstyrelsen (2014), *Telestatistik - første halvår 2014*.

gede matrikler i hver af de seks kommuner vil få mobildækning. Kommunerne har ved at gå sammen om udbuddet og ved at stille dækningskrav opnået henholdsvis billigere priser og bedre dækning.

Aktive forbrugere kan også skubbe på udviklingen fx ved, at flere går sammen og i dialog med teleselskaberne finder lokale løsninger. Hjernø er med sine 60 husstande et godt eksempel. Her har beboerne i fælleskab forpligtet sig til at købe en bredbåndsforbindelse, hvis teleselskabet opgraderer nettet. Det har betydet, at der nu er mulighed for bredbånd med hastigheder på op til 50 Mbit/s og garanterede hastigheder på 10-20 Mbit/s til alle.

Mål:

- Det offentlige understøtter den markedsbaserede udrulning af digital infrastruktur i områder med behov for bedre dækning, bl.a. gennem brug af dækningskrav.

Initiativer:

- Ved kommende frekvensauktioner vil regeringen have fokus på at stille dækningskrav om mobilt bredbånd og mobiltale – særligt med henblik på dækning af yderområder. De kommende auktioner er følgende:
  - 1800 MHz, som holdes i 2016.
  - 900 MHz, som holdes i 2018.
  - 700 MHz, som forventes holdt senest i 2019.
- Erhvervs- og Vækstministeriet vil styrke sin vejledning til kommunerne for bl.a. at fremme anvendelsen af dækningskrav samt aktivt gå i dialog med kommuner, regioner, teleselskaber og forbrugere med henblik på at finde konkrete løsninger på lokale problemer.

3. FÆRRE GRAVEARBEJDER OG BEDRE UDNYTTELSE AF RØR OG KABLER TIL BREDBÅND

Regeringen ønsker fortsat at gøre det nemmere og billigere for teleselskaberne at etablere digital infrastruktur – både for fastnet og mobile løsninger.

Etablering af fastnet bredbånd kræver betydelige investeringer. Størstedelen af omkostningerne går til selve nedgravningen af kabler. Disse omkostninger kan reduceres ved, at forskellige forsyningsselskaber – hvad enten det er til el-, varme- eller bredbåndsformål – lægger rør og kabler i jorden samtidig, så de samme veje og fortove ikke skal graves op flere gange. Desuden kan omkostninger til bredbåndsudrulning reduceres ved, at bredbåndsudbydere får adgang til andre operatørers passive, fysiske infrastruktur (fx tomrør) på tværs af forsyningssektorer på rimelige vilkår, herunder betaling.

Kommunerne spiller som lokale bygge- og planmyndigheder en særlig rolle for udbygningen af den digitale infrastruktur. Erfaringerne har dog vist, at der særligt på planområdet kan være udfordringer i forhold til kommunernes ønsker om at styrke den digitale udbygning.

Mål:

- Barrierer for etablering af digital infrastruktur reduceres.

Initiativer:

- Regeringen vil ændre vejloven, så kommuner og statslige myndigheder, der udsteder gravetilladelser, skal kunne stille krav om koordineret gravning.
- Regeringen vil ændre graveloven, så bredbåndsudbydere kan få adgang til andre netoperatørers passive, fysiske infrastruktur (fx tomrør) på tværs af forsyningssektorer på rimelige vilkår, herunder betaling.
- Et tværministerielt udvalg skal bl.a. analysere eksisterende lokalplaners indvirkning på mulighederne for at etablere mobilmaster mv.

4. AFTALE OM BEDRE MOBILDÆKNING I YDEROMRÅDER

Generelt er mobildækningen god i Danmark, men borgere og virksomheder oplever, at deres lokale mobilnet har huller i dækningen, hvilket bl.a. skyldes, at der er forskel på, hvor og hvor godt teleselskaberne dækker lokalt.

Problemet er særlig udtalt i tyndt befolkede områder, der er mindre kommercielt attraktive at dække. En mulighed er, at teleselskaberne i visse områder indgår aftaler om at bruge hinandens net til at dække på steder, hvor de ikke selv har dækning. Mobilkunderne vil på denne måde automatisk få forbindelse via et andet teleselskabs mobilnet på steder, hvor det selskab, som de er kunde hos, ikke selv har dækning. I dag har teleselskabet 3 og TDC indgået en aftale om, at 3 kan anvende TDC's net i områder, hvor 3 ikke selv har dækning.

Regeringen vil indgå aftale med teleselskaberne om, hvilke løsninger der skal til for, at forbrugerne kan benytte deres mobiltelefon i yderområder, hvor kun ét selskab tilbyder dækning, herunder at teleselskaberne på kommercielle vilkår og under iagttagelse af konkurrenceloven indgår aftaler om, at selskaberne anvender hinandens net til at dække i områder, hvor de ikke selv har dækning. Der kan fx i en periode oprettes forsøgsordninger i lokale områder, hvor der opleves problemer med dækningen. Derved kan effekten af teleselskabernes aftaler vurderes, inden der etableres ordninger i andre dele af landet.

Mål:

- Mobilkunderne får en bedre oplevelse af mobildækningen ved, at teleselskaberne samarbejder om håndtering af mobiltale og mobildata.

Initiativ:

- Regeringen vil aftale med teleselskaberne, hvordan dækningen i yderområder kan forbedres, fx ved at selskaberne indgår indbyrdes aftaler om at anvende hinandens net i yderområder, hvor de ikke selv har mobildækning, eventuelt i form af en eller flere forsøgsordninger i bestemte områder.

5. STYRKET FUSIONSKONTROL PÅ TELEOMRÅDET

Markedet for fastnet bredbånd er kendetegnet ved, at kun få selskaber har etableret bredbåndsnet, dels på grund af de høje etableringsomkostninger, dels på grund af TDC's stærke markedsposition som infrastrukturejer af flere net.

I de senere år er der i telesektoren sket en række opkøb og fusioner, der ikke har været omfattet af konkurrencelovens regler om fusionskontrol, herunder TDC's opkøb af Dong Energys fibernet i 2009 og opkøbet af ComX i 2013. Disse opkøb kan have haft en negativ indflydelse på konkurrencen.

På telemarkedet vil et opkøbs betydning for konkurrencen ikke nødvendigvis være afspejlet gennem virksomhedernes omsætningstal, og fusionen vil derfor målt alene på omsætning falde uden for konkurrencelovens regler om fusionskontrol. Telemarkedet adskiller sig bl.a. fra andre brancher ved, at initialomkostningerne er høje, og samtidig tager det tid, inden teleselskaberne kan generere en betydelig omsætning. I forbindelse med en fusion kan den opkøbte infrastruktur dermed have en større værdi for det opkøbende selskab, end omsætningens størrelse viser.

For at imødegå udfordringerne på bredbåndsmarkedet er der behov for særlige regler om fusionskontrol.

Mål:

- Sund konkurrence på markedet for fastnet bredbånd, som kan understøtte, at forbrugerne kan vælge de bredbåndsløsninger, der bedst opfylder deres behov, til de rigtige priser.

Initiativ:

- Regeringen vil styrke fusionskontrollen på teleområdet ved, at Erhvervsstyrelsen kan henvise sager – også under de gældende omsætningsgrænser – til fusionskontrol hos Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

6. UNDERSØGELSE AF NYE INDHOLDSTJENESTERS BETYDNING FOR KONKURRENCEN

Reguleringen af bredbåndsmarkedet skal fremadrettet tage højde for den rivende udvikling inden for nye globale internetbaserede indholdstjenester (OTT-tjenester) som fx Netflix, Skype og YouTube.

De nye tjenester bidrager på den ene side til at øge forbrugernes efterspørgsel efter højere bredbåndshastigheder, på den anden side oplever teleselskaberne øget konkurrence fra indholdsudbydere. En række store selskaber som Google og Facebook tilbyder de nye tjenester direkte til forbrugerne via bredbåndsforbindelsen, ligesom Google er begyndt at anlægge egne fibernet.

Udviklingen kan få stor betydning for hele dynamikken og forretningsmodellerne på tv- og bredbåndsmarkedet og dermed reguleringen. Det er derfor vigtigt at undersøge, hvordan der fremadrettet skabes de rette, fremadskuende rammevilkår for udviklingen af nye og innovative løsninger på bredbåndsmarkedet.

Regeringen vil desuden i forlængelse af det konkurrencepolitiske udspil fra 2012 følge udviklingen i forhold til forbrugernes muligheder for frit at vælge tv-kanaler.

Mål:

- Stabile og gode rammer for udviklingen af nye og innovative løsninger på det fremtidige bredbåndsmarked.

Initiativ:

- Regeringen vil undersøge, hvilken indflydelse de internetbaserede indholdstjenester (OTT) vil få for udviklingen i telesektoren i Danmark og dermed den fremtidige teleregulering.

7. NYE LØSNINGER TIL MOBILDÆKNING I PRIVATE HJEM

Der er steder i landet, hvor den indendørs mobildækning ikke er god nok til, at man kan anvende sin mobiltelefon. Det skyldes bl.a., at mobilsignalerne har svært ved at trænge ind i bygninger særligt i mange nyere bygninger, hvor moderne og energieffektive byggematerialer dæmper eller helt afskærmer mobilsignalerne.

Erfaringer fra Sverige viser, at det er muligt at etablere signalforstærkere til private, uden at det giver problemer for de andre kunder i mobilnettene. Fremover skal det derfor også være muligt for private forbrugere at bruge signalforstærkere og andre lignende løsninger i deres hjem. Desuden følges op på det arbejde om byggematerialers betydning for indendørs dækning, som regeringen igangsatte i 2013 som led i udspillet om *Bedre bredbånd og mobildækning i hele Danmark*.

Regeringen aftalte i januar 2014 sammen med Dansk Folkeparti og Enhedslisten som led i aftale om *En moderne jernbane – Udmøntning af Togfonden.dk*, at danskerne skal have god internet- og mobildækning i toget på hele statens jernbanenet.

Mål:

- En markant forbedring af den indendørs dækning, herunder i tog på hele statens jernbanenet.

Initiativer:

- Den indendørs dækning i private hjem skal forbedres. Erhvervs- og Vækstministeriet vil i samarbejde med Forbrugerrådet og teleselskaberne finde løsninger, herunder brug af signalforstærkere, wifi-calling, femtoceller mv.
- Der skal være god internet- og mobildækning i togene, så passagererne kan anvende toget som en fuld funktionsdygtig arbejdsplads. Regeringen, Banedanmark og teleoperatørerne arbejder på mulige løsninger med henblik på en politisk beslutning.
- En arbejdsgruppe med deltagelse af Erhvervs- og Vækstministeriet, Klima- og Energiministeriet samt tele- og byggebrancherne skal komme med anbefaling til initiativer, der kan bidrage til bedre indendørs mobildækning i nybyggeri.

8. NYE FINANSIERINGSMULIGHEDER FOR DIGITAL INFRASTRUKTUR

Teleindustriens fortsatte investeringer er afgørende for udbygningen af mobil- og bredbåndsdækningen og for at kunne indfri regeringens målsætning om, at alle danskere i 2020 skal have adgang til højhastighedsbredbånd. Forsikrings- og pensionssekskaberne skal have mulighed for at investere i området. Derudover kan realkreditlån mindske omkostningerne til finansiering af udbygningen af digital infrastruktur og dermed øge inve-

steringerne og fremme mobil- og bredbåndsdækningen. Efter gældende regler i lov om realkreditlån og realkreditobligationer mv. kan realkreditlån alene ydes mod registreret pant i fast ejendom.

Europa-Kommissionen har annonceret en ambitiøs plan for at øge investeringerne og væksten i EU. Planen skal mobilisere op til 315 mia. euro hovedsageligt i private investeringer over de kommende tre år. Regeringen støtter Kommissionens fokus på at fremme investeringer, vækst og beskæftigelse i EU. Det er i den forbindelse væsentligt, at investeringer i digital infrastruktur bliver et af fokusområderne i indsatsen. Regeringen vil analysere de mange initiativer i Kommissionens forslag nærmere.

Mål:

- Udrulning af digital infrastruktur fremmes ved at skabe bedre vilkår for private investeringer.

Initiativer:

- Regeringen fremsætter forslag om ændring af lov om finansiel virksomhed, så forsikrings- og pensionselskaberne fremover kan opføre, eje og drive infrastruktur, herunder digital infrastruktur.
- Regeringen vil undersøge mulighederne for, at teleselskaber kan opnå realkreditfinansiering af investeringer i digital infrastruktur.
- Regeringen vil arbejde for, at investeringer i digital infrastruktur bliver et af fokusområderne i Europa-Kommissionens investeringsindsats, så der kan tilvejebringes bedre vilkår for langsigtet finansiering af investeringer i digital infrastruktur, fx gennem lånegarantier.

9. TJEKDITNET.DK OG EU-MÆRKNINGSORDNING FOR ANTENNEKVALITET I MOBILTELEFONER

Erhvervs- og Vækstministeriet lancerer tjekditnet.dk, som giver forbrugere, virksomheder og kommuner mulighed for at se mobil- og bredbåndsdækning helt lokalt og søge på udbydere for den enkelte adresse. Kortlægningen, der udarbejdes i samarbejde med KL og Danske Regioner, forbedrer gennemsigtigheden ved køb af bredbåndsforbindelser og mobiltelefoni og gør det lettere for virksomheder og forbrugere at spille en aktiv rolle ved at efterspørge god dækning i deres lokalområde. Kommuner og regioner får et bedre grundlag for at tilrettelægge målrettede lokale indsatser, fx dækningskrav ved indkøb.

En mobiltelefons antennekvalitet har stor betydning for den dækning, som forbrugerne i praksis oplever, når de bruger deres mobiltelefon. De bedste mobiltelefoner er ca. ti gange bedre til at opfange mobilsignalerne end de dårligste. Forbrugerne kan derfor opnå bedre dækning ved at købe en mobiltelefon med en god antenne. Regeringen arbejder for en EU-mærkningsordning for alle mobiltelefoner, der giver forbrugere mulighed for at vælge en mobiltelefon med god antennekvalitet. En rapport fra Europa-Kommissionen fra februar 2014 understøtter, at det er muligt at lave en sådan mærkningsordning.³⁰ Regeringen arbejder samtidig for, at de internationale standarder for mobiltelefoner ændres, så antennekvaliteten i alle mobiltelefoner forbedres.

³⁰ Eurexcem engineering (2014), *Technical support relating to performances of antennas of mobile phones*.

Mål:

- Borgere, virksomheder og offentlige myndigheder skal have øget gennemsigtighed om bredbånds- og mobildækningen samt udbydere.

Initiativer:

- Der lanceres primo 2015 en ny hjemmeside, tjekditnet.dk, hvor forbrugere, virksomheder og kommuner kan se, hvilken mobil- og bredbåndsdekning der udbydes på den enkelte adresse.
- Regeringen arbejder for en europæisk mærkningsordning for mobiltelefoners antennekvalitet samt for, at de internationale standarder for mobiltelefoner ændres, så antennekvaliteten i alle mobiltelefoner forbedres.

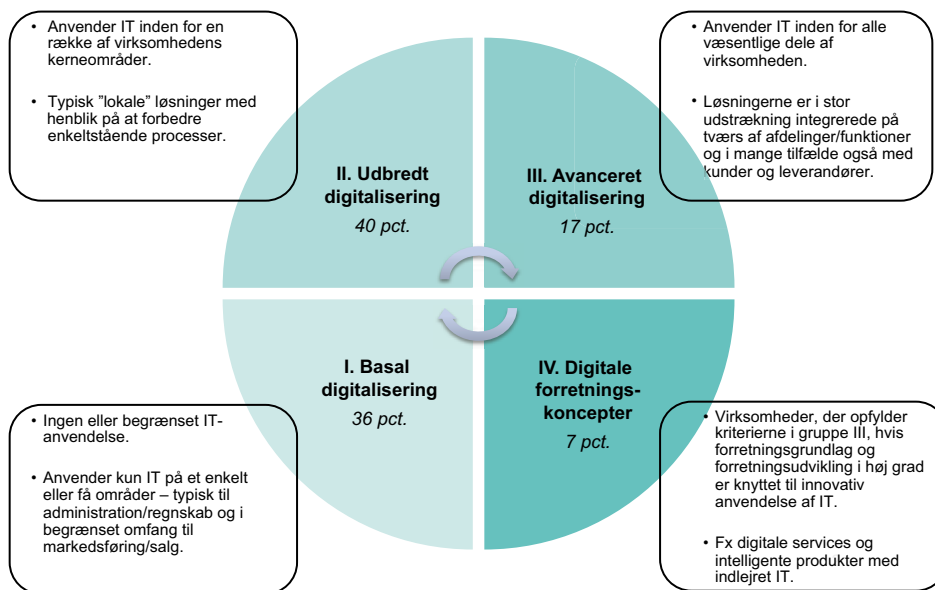

STYRKET ANVENDELSE AF IT OG DATA I DANSK ERHVERVSLIV

Øget anvendelse af IT i dansk erhvervsliv kan styrke virksomhedernes produktivitet og internationale konkurrenceevne. Det gælder produktionsvirksomheden, der ved hjælp af robotter kan producere både mere effektivt og fleksibelt. Det gælder også detailvirksomheden, der kan udnytte internettet til at skalere sin forretning betydeligt både i Danmark og internationalt ved hjælp af e-handel. Undersøgelser peger dog på, at amerikanske virksomheder har været bedre til at realisere gevinsterne i digitalisering end danske og europæiske virksomheder. Det kan forklare en stor del af Danmarks såvel som Europas nuværende lavere produktivitetsvækst sammenlignet med USA.³¹

Mange danske virksomheder er fortsat på et relativt begrænset digitalt niveau. Mere end en tredjedel af danske SMV'er er karakteriseret ved, at de enten ikke anvender IT eller kun har digitaliseret en enkelt proces som fx bogføring, jf. figur 8.

Figur 8: Danske SMV'ers digitaliseringsgrad

Kilde: IRIS Group (2013), *Digitalisering af dansk erhvervsliv*.

Barriererne for øget digitalisering varierer efter bl.a. digitaliseringsniveau og branche, men omfatter ofte en kombination af manglende ressourcer samt usikkerhed om potentielle gevinster af øget digitalisering.³² En særlig udfordring for virksomheder, hvis forretningskoncept er digitalt og baseret på immaterielle værdier, er, at det kan være vanskeligt at opnå traditionel lånefinansiering i fx pengeinstitutter og realkreditinstitutter. Det skyldes bl.a., at pengeinstitutterne kan have vanskeligt ved at værdiansætte virksomhederne.

Den digitale udvikling giver mulighed for, at virksomheder og forbrugere via internettet nemmere kan sælge og købe fysiske og digitale produkter og tjenester også over grænserne. Trods en lang dansk handelstradition, også inden for e-handel, taber danske netbutikker nu terræn til udenlandske netbutikker. Danskernes køb i danske netbutikker rundede 46 mia. kr. i 2013. Samlet set e-handledede danskerne i 2013 for 17 mia. kr. i udlandet, mens eksporten fra danske e-virksomheder estimeres til 2-3 mia. kr.³³ De danske virksomheder udnytter således ikke i tilstrækkelig grad det modne hjemmemarked for e-handel som springbræt til eksport til andre lande med voksende markeder.

³¹ Produktivitetskommissionen (2014), *Infrastruktur, Analyserapport 5*.

³² IRIS Group (2013), *Digitalisering af dansk erhvervsliv*.

³³ Foreningen for Dansk Internet Handel (2013), *Dansk e-handelsanalyse årsrapporten 2013*.

Regeringen ønsker at understøtte, at endnu flere danske virksomheder dels sælger deres varer og tjenesteydelser digitalt, dels intensiverer deres netsalg over grænserne. En analyse peger på, at Danmark er et af de lande, som har fået mest ud af det indre marked.³⁴ Regeringen ser de digitale virksomheder som en væsentlig faktor i at sikre, at vi også henter betydelig værdi ud af det digitale indre marked.

Undersøgelser viser, at virksomheder, der baserer sig på data fra fx sensorer, offentlige datasæt og sociale medier, klarer sig 5-6 pct. bedre målt på indtjening end andre virksomheder.³⁵ Det gælder fx spilvirksomheden, som gennem analyser af frafaldsmønstre for bestemte aldersgrupper af spillere, kan udlede, hvilke spilsekvenser der er for svære eller kedelige for en målgruppe. Og banker der udvikler bedre risiko- og kreditvurderinger baseret på data.

Hidtil er det kun få danske virksomheder, som har udnyttet de potentialer, som data rummer. Blandt de største danske virksomheder med over 500 ansatte viser en undersøgelse, at kun 7 pct. i dag betragter Big Data som en prioritet for deres virksomhed. Dog forventer 42 pct., at data bliver et prioritetsområde indenfor de næste 3 år. Til sammenligning er det omkring 80 pct. af virksomhederne i Tyskland, Spanien og Frankrig.³⁶

For at potentialet i øget digitalisering, e-handel og anvendelse af Big Data kan indfris, skal den digitale tillid være på plads. Tyveri af personoplysninger og forretningshemmeligheder, nedbrud i IT-systemer og andre uhensigtsmæssige følger af utilstrækkelig IT-sikkerhed og persondatabeskyttelse i virksomhederne udgør et stadigt stigende problem. Kun få virksomheder regner risikoen for at blive ramt af IT-kriminalitet for at være stor, mens andelen af virksomheder, der rent faktisk bliver ramt, er langt større.³⁷ Det peger på, at der er behov for øget opmærksomhed om betydningen af IT-sikkerhed og ansvarlig datahåndtering i dansk erhvervsliv.

10. PARTNERSKAB FOR E-HANDEL OG DIGITALISERING AF DETAILHANDLEN

Trods en lang dansk handelstradition, også inden for e-handel, taber danske netbutikker terræn til udenlandske netbutikker. Samlet set e-handlede danskerne i 2013 for 17 mia. kr. i udlandet, mens eksporten fra danske e-handelsvirksomheder estimeres til 2-3 mia. kr.

De danske virksomheder udnytter således ikke i tilstrækkelig grad det modne hjemmemarked for e-handel som springbræt til at øge eksporten til forbrugere og virksomheder i andre lande med voksende markeder. Øget e-handel og digitalisering giver også mulighed for at udvikle dagligvarevirksomheder i yderområder.

Det er vigtigt for vækst og beskæftigelse i detail- og engroshandlen, at de digitale muligheder for at styrke e-handlen nationalt og over grænserne i højere grad udnyttes. Regeringen vil derfor indgå et branchepartnerskab på detail- og engroshandelsområdet med DI Handel, Dansk Erhverv og Foreningen for Dansk Internet Handel (FDIH) samt IT-Branchen og DI ITEK. To af fokusområderne for partnerskabet bliver at styrke dansk e-handel og øge brugen af Big Data i detailhandlen.

Manglende viden om andre landes regler for e-handel og forbrugermarkedsføring samt om lokale markedsforhold er en væsentlig barriere for, at danske virksomheder kan øge

³⁴ Bertelsmann Stiftung (2014), *20 years of the European single market: growth effects of EU Integration*.

³⁵ McAfee og Brynjolfsson (2012), *Big data: The Management Revolution*, Harvard Business Review.

³⁶ Interxion (2013), *Big Data – Beyond the Hype*.

³⁷ IT-Branchen & Dansk Erhverv (2014), *IT-kriminalitet og danske virksomheder*.

deres eksport gennem tværnational e-handel. Samtidig fungerer det europæiske samarbejde om håndhævelse af de fælles regler for markedsføring ikke optimalt i praksis.

Det kan ligeledes være en udfordring at skabe lige vilkår for nethandlere på det danske marked. Danske nethandlere står bl.a. over for udfordringer i forhold til udenlandske nethandlere, der er momspligtige i Danmark, men undlader at betale dansk moms, eller nethandlere der overtræder de fælles EU-regler for markedsføring.

Mål:

- Styrke digitaliseringen i detailbranchen og den danske e-handel til forbrugere og virksomheder i EU og tredjelande.

Initiativer:

- Regeringen, detailbranchen og brancheorganisationerne på IT-området indgår et partnerskab for at styrke dansk detail- og engroshandels anvendelse af digitale løsninger, herunder e-handel og Big Data. Regeringen vil i den forbindelse lancere en handlingsplan på e-handelsområdet med henblik på at øge Danmarks eksport via e-handel, herunder i detailhandlen.
- Regeringen vil give digitale og særligt e-handelsvirksomheder skræddersyet rådgivning om regler og krav ved eksport til andre EU-lande samt kvalificeret assistance på eksportmarkederne, herunder sikre bedre markedsadgang og større markedsfødfæste for danske produkter.
- Regeringen vil fortsat have særligt fokus på håndhævelsen af reglerne for momsbetaling fra nethandlere baseret i udlandet, så der skabes lige vilkår på det danske e-handelsmarked.
- Regeringen vil arbejde for styrket forbrugerbeskyttelse ved overtrædelser af markedsføringsreglerne ved at fastsætte sagsbehandlingstider og forpligtede myndighederne til samarbejde på tværs af grænserne.

11. DIGITALISERINGSPARTNERSKABER MED BRANCHEORGANISATIONER

Øget digitalisering forudsætter grundlæggende en villighed til at investere – ikke bare i udstyr, men også i kompetencer og organisationsudvikling. Regeringen har med aftalerne om *Vækstplan DK* og senest med *Aftale om en Vækstpakke* fra juni 2014 styrket investeringsklimaet gennem en række tiltag, bl.a. nedsættelse af selskabsskatten. Samtidig udbydes som led i aftalen et vækstprogram, hvor op til 1.000 små og mellemstore produktionsvirksomheder bl.a. kan få rådgivning om konkrete automatiseringstiltag.

Uden et massivt fokus på at øge brugen af IT vil mange danske virksomheder og hele brancher blive udkonkurreret af udenlandske konkurrenter. Regeringen vil derfor i et gensidigt forpligtende samarbejde med brancheorganisationer og andre relevante aktører fremme, at virksomhederne ser de digitale potentialer, handler på dem og realiserer gevinsterne. Det sker gennem igangsættelse af konkrete aktiviteter, hvor virksomhederne inden for branchen får viden, adgang til værktøjer og målrettede netværk, rådgivere mv. I første omgang med detailhandlen (se initiativ 10) og derefter med andre udvalgte brancher, hvor der er et væsentligt digitaliserings- og produktivitetspotentiale.

Ligeledes igangsættes en indsats på tværs af dansk erhvervsliv for at styrke SMV'ers digitalisering. Indsatsen skal bl.a. samle op på de branchespecifikke indsatser og sprede erfaringer og konkrete værktøjer til resten af erhvervslivet. Indsatsen vil blive koordineret med eksisterende tiltag i regi af bl.a. IBIZ-Center, som siden 2007 har arbejdet for at udbrede digitale løsninger blandt mindre virksomheder, Virk.dk, Væksthusene, Danmarks Vækst- og Iværksætteruge (uge 47) og lokale erhvervsserviceenheder.

Mål:

- Øget udnyttelse af IT og automatisering skal løfte dansk erhvervslivs produktivitet.

Initiativer:

- Regeringen indgår digitaliseringspartnerskaber med brancher, hvor der er særlige potentialer for at styrke produktiviteten gennem øget IT-anvendelse. Første partnerskab er med detailhandlen (se initiativ 10).
- Særligt de små og mellemstore virksomheders opmærksomhed og viden om muligheder og gevinster ved digitalisering skal styrkes, bl.a. gennem udbredelse af erfaringer, viden og løsninger udviklet i de branchespecifikke digitaliseringspartnerskaber.
- Erhvervsstyrelsen indgår et partnerskab med Big Innovation Centre i London om udvikling og test af let anvendelige modeller for pengeinstitutters værdiansættelse af immaterielle rettigheder i SMV'er med det formål at fremme finansieringen af digitale forretningsmodeller. Der indgås et samarbejde med relevante danske aktører, herunder bl.a. den finansielle sektor og Kulturministeriet, der skal afdække barrierer og muligheder for, at modellerne kan overføres til en dansk kontekst.
- Regeringen har nedsat et produktionspanel, der skal komme med anbefalinger til initiativer, der kan styrke Danmark som attraktivt produktionsland, herunder se på rammerne for, at danske produktionsvirksomheder kan udnytte de nye teknologier til avanceret og ressourceeffektiv produktion.

12. ET BEDRE DIGITALT INDRE MARKED

Det er afgørende for danske vækstvirksomheders muligheder, at de har adgang til et vel-fungerende europæisk hjemmemarked. Desværre er der i dag en lang række barrierer for, at vækstvirksomheder kan udrulle deres forretningsmodel i hele EU.³⁸

Mobiltelefoni har stor betydning, når danskerne rejser over grænserne på ferie, men i særdeleshed også i arbejdssammenhænge. I et velfungerende digitalt indre marked hører dyre afgifter på tale, SMS og data ikke hjemme. Under det danske EU-formandskab kom man ambitionen nærmere ved at opnå aftale om gradvis sænkelse af afgifterne på roaming i EU, men der er stadig plads til forbedringer.

Roamingafgifter er også en udfordring uden for EU. Derfor arbejder regeringen for at indgå aftaler om reduktion af roamingafgifter med relevante vækstmarkeder i samarbejde med erhvervslivet. Regeringen har i den forbindelse allerede indgået en samarbejdsaftale med Kina om nedbringelse af roamingafgifter.

Derudover bør EU-lovgivningen som udgangspunkt være digitaliseringsklar, "digital-by-default", ligesom der er behov for at indtænke digitale vækstbetingelser bredt eksempelvis i forhold til reglerne om databeskyttelse, ophavsret og forbrugerbeskyttelse.

EU's medlemslande udvikler parallelt IT-infrastruktur, som skal håndtere ensartede problemstillinger. Virksomheder, som har leveret IT-løsninger til det offentlige, vil få bedre mulighed for eksport af produkter udviklet til det danske marked, hvis danske og europæiske IT-løsninger i højere grad kan "tale" sammen på tværs af grænser.

³⁸ Damvad udarbejdet for Erhvervsstyrelsen (2014), *Digitale virksomheders oplevede barrierer for et digitalt indre marked*.

Mål:

- Styrke danske virksomheders markedsmuligheder på det digitale indre marked.

Initiativer:

- Regeringen vil arbejde for, at tale, SMS og data skal koste det samme i andre EU-lande, som man betaler i hjemlandet.
- Regeringen vil arbejde for balancerede reformer af EU's regler om databeskyttelse og ophavsret, så reglerne tilskynder til digital vækst og forbedrer mulighederne for, at digitale virksomheder kan udvikle nye innovative tjenester, samtidig med at rettighedshavere og privatlivet beskyttes.
- Regeringen vil desuden arbejde for, at EU's cookie-regler bliver ændret, så de bliver lettere at bruge, uden at der bliver gået på kompromis med hensynet til privatlivets fred.
- Regeringen vil arbejde for, at der etableres en EU-platform, hvor medlemsstater kan indsende forslag til lettelse af byrder, herunder på det digitale område. Kommissionen skal omfattes af et 'følg-eller-forklar-princip', hvor man enten efterkommer et givent forslag eller forklarer, hvorfor man ikke gør det. Modellen kendes fra Virksomhedsforum for enklere regler.
- Danmark skal udnytte sin styrkeposition inden for offentlig digitalisering til at skabe et stærkt eksportgrundlag for danske IT-virksomheder ved at få IT-standarder, som anvendes meget i Danmark, anerkendt som officielle EU-standarder.

13. PARTNERSKABER OM BIG DATA I ERHVERVSLIVET

Dansk erhvervsliv udnytter kun i begrænset omfang mulighederne i brugen af Big Data. Det skyldes bl.a. usikkerhed om de potentielle gevinster kombineret med den betydelige omstilling i strategi, kompetencer og virksomhedskultur, som i mange tilfælde er nødvendig for at høste det fulde udbytte af data.³⁹ Danmarks Vækstråd har sat fokus på sektorspecifikke potentialer ved Big Data. Rådet vil i 2015 komme med anbefalinger til, hvordan Big Data kan styrke væksten i dansk erhvervsliv.

Offentlige myndigheder producerer store mængder af data som en del af deres opgavevaretagelse. Flere af disse data kan bruges til at skabe innovation og vækst i virksomhederne. Fx leverer Danmarks Statistik mod betaling unikke socioøkonomiske data, der er efterspurgt af erhvervslivet og undervisningssektoren. Der er også offentlige datasæt, som virksomheder i princippet har gratis adgang til, men som ikke umiddelbart er tilgængelige. Dansk erhvervsliv går således glip af de muligheder for øget vækst, som brugen af offentlige data koblet med andre data kan bidrage med i form af markedsanalyse, kundesegmentering, udvikling af tjenesteydelser og optimal placering af butikker og produktionsanlæg mv.

For at private virksomheder og offentlige myndigheder trygt kan bringe deres data i samspil med andres, og dermed udnytte vækstmulighederne i data, undersøges potentialet ved et internationalt samarbejde om en såkaldt Trusted Data Accelerator, som er en databehandlingsmodel, hvor data behandles i et neutralt regi, så forretningshemmeligheder og datasikkerhed ikke svækkes.

Offentlige data spiller også en rolle i arbejdet med at fremme intelligent byudvikling – det såkaldte Smart City-koncept. En Smart City er en by eller region, der forbedrer eller redefinerer servicefunktioner via IT. Det kan fx være i forbindelse med intelligent trafikstyring, som via data løbende sikrer bedst mulig trafikafvikling eller kloakker med sensorer,

39 IRIS Group (2013), *Big Data som vækstfaktor i dansk erhvervsliv*.

der automatisk fortæller, hvornår de skal renses. Med afsæt i en veludviklet IT-infrastruktur og høj grad af digitalisering har Danmark mulighed for at sikre en position som udviklings- og testcenter for nye teknologiske løsninger inden for Smart City-området. Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter driver sammen med Aarhus Universitet et Smart City-netværk med deltagere fra både kommuner, organisationer og virksomheder.

Mål:

- Øge dansk erhvervslivs udnyttelse af data til udvikling af nye produkter og tjenesteydelser bl.a. gennem at stille flere offentlige data til rådighed for virksomhederne.

Initiativer:

- Markedsmodningsfonden afsætter 12 mio. kr. til et erhvervspartnerkab, som støtter SMV'er i udnyttelsen af data i deres forretning.
- I regi af Danmarks Innovationsfond udbydes i 2015 et samfundspartnerkab om innovation, der skal understøtte udnyttelsen af Big Data, så samfunds- og erhvervsmæssige behov og udfordringer kan håndteres bedre og mere effektivt. Samfundspartnerkabet omfatter virksomheder, myndigheder og forskningsinstitutioner.
- Udbygning af Virk.dk med data- og udviklingssiden Virk Data, hvor virksomhederne ultimo 2014 kan få hurtigt overblik over tilgængelige erhvervsrelevante offentlige data og anvendelsesmuligheder. I regi af Virk Data igangsættes seks datapartnerkaber om udvikling af nye digitale løsninger ved sammenkobling af offentlige og private data. Et af partnerkaberne vil have særligt fokus på de vækstmuligheder, som Smart City-tiltag giver for at udvikle fx apps til effektiv byplanlægning, mens et andet partnerskab vil sætte fokus på gevinster og muligheder ved Danmarks Statistiks kvadratnetsdata.
- Regeringen vil arbejde for, at flere offentlige datasæt frisættes og gøres nemmere tilgængelige samt afdække potentialet i at frikøbe kvadratnetsdata fra Danmarks Statistik.
- Danmark skal gøres til et internationalt udviklings- og testcenter inden for Smart Cities bl.a. gennem markedsføringsiltag, der skal tiltrække stærke internationale aktører.

14. LANCERING AF PRIVACY-KOMPAS DER FREMMER DATABESKYTTELSEN I DANSKE VIRKSOMHEDER

Der har den seneste tid været et stigende antal sager om læk og misbrug af personfølsomme oplysninger som kontonumre, CPR-numre mv. De digitale forbrugere bliver derfor mere og mere opmærksomme på, om deres data beskyttes og håndteres ansvarligt af virksomheder og sociale medier.

Danmark kan gå forrest med en indsats omkring ansvarlig dataudnyttelse, som er til fordel for både forbrugere og virksomheder. Danske virksomheder kan udnytte det voksende marked for nye forretningsmodeller, hvor ansvarlig dataudnyttelse bliver en konkurrence- og vækstparameter. Samtidig efterspørger virksomhederne vejledning til at navigere i eksisterende rammer for databeskyttelse.

Regeringen vil i samspil med branchen udvikle redskaber, som kan fremme danske virksomheders datasikkerhed, herunder anvendelsen af persondatabeskyttelse som konkurrenceparametre.

Mål:

- Fremme at dansk erhvervsliv håndterer persondata sikkert og ansvarligt og udnytter dette som konkurrenceparameter.

Initiativ:

- Regeringen lancerer et online privacy-kompas med information om de lovgivningsmæssige rammer og god praksis inden for beskyttelse af persondata, som virksomheder kan anvende til at udarbejde god praksis på området. Desuden udvikles et privacyværktøj, som hjælper virksomheder med at identificere, vurdere og reducere risici for privatlivskrænkelser.

15. ETABLERING AF VIRKSOMHEDSRÅD FOR IT-SIKKERHED

IT- og datasikkerheden i dansk erhvervsliv skal styrkes for at imødegå et nyt og voksende trusselsbillede.

Forsvarets Efterretningstjeneste vurderer, at de alvorligste cybertrusler mod Danmark i øjeblikket kommer fra statslige aktører, der udnytter internettet til at spionere imod og stjæle dansk intellektuel ejendom. Det kunne fx være patenteret viden, forskningsresultater og forretningshemmeligheder.

Når truslen udmønter sig i et cyberangreb, kan det medføre nedbrud af systemer, tab af fortrolighed eller ændring af data. Det kan være ensbetydende med væsentlige omkostninger for danske virksomheder – og de potentielle omkostninger forventes kun at stige.

Bl.a. på denne baggrund vil regeringen lancere en national strategi for cyber- og informationssikkerhed. Strategien har sigte på at styrke sikkerheden i de digitale løsninger, som samfundsvigtige funktioner er afhængige af.

Center for Cybersikkerhed ved Forsvarets Efterretningstjeneste har i 2014 etableret Strategisk Samarbejdsforum for Cybersikkerhed med deltagelse af brancheorganisationer og store virksomheder inden for sektorer, der beskæftiger sig med samfundsvigtige funktioner som fx energisektoren og telesektoren – og som dermed er særligt udsat for avancerede cyberangreb. Formålet er at videndele og dermed understøtte virksomhedernes indsatser på cybersikkerhedsområdet.

Der er imidlertid fortsat behov for, at IT-sikkerheden i dansk erhvervsliv styrkes. Derfor vil regeringen nedsætte et Virksomhedsråd for IT-sikkerhed. Rådet skal understøtte en højnelse af IT-sikkerheden i de virksomheder, som ikke er omfattet af eksisterende initiativer på området, og en løbende dialog og erfaringsudveksling mellem offentlige og private aktører. Rådet skal bestå af repræsentanter fra bl.a. IT-erhvervene, brancheorganisationer, sikkerhedseksperter, Dansk Standard og relevante offentlige myndigheder og rådgivere om, hvordan de digitale vækstmuligheder kan udnyttes på en sikker og ansvarlig facon.

Bl.a. skal Rådet inddrages i tilrettelæggelsen af en styrket indsats for at fremme systematisk informationsindsamling og videndeling om IT-sikkerhed i dansk erhvervsliv. Dette vil bl.a. kunne ske med udgangspunkt i Center for Cybersikkerheds trusselsvurderinger og med fokus på, hvad der er god praksis for informationssikkerhed samt forebyggelse og håndtering af angreb i dansk erhvervsliv. En sådan indsats skal ske med øje for, at der er en betydelig forsigtighed og tilbageholdenhed blandt ramte virksomheder i forhold til at fortælle om de sikkerhedsangreb og nedbrud, som de har været udsat for. Indsatsen gennemføres af Erhvervsstyrelsen i tæt samarbejde med relevante brancheorganisationer og myndigheder, herunder Center for Cybersikkerhed og Digitaliseringsstyrelsen.

Mål:

- Fremme IT-sikkerhed og databeskyttelse i dansk erhvervsliv.

Initiativ:

- Der oprettes et Virksomhedsråd for IT-sikkerhed, der skal rådgive om, hvordan den digitale sikkerhed i dansk erhvervsliv kan styrkes. Virksomhedsrådet inddrages i udarbejdelsen af en styrket opsamling og spredning af viden om IT-sikkerhed i dansk erhvervsliv samt et virksomhedsrettet IT-sikkerhedstjek, som kan styrke virksomhedernes arbejde med at udnytte IT og data på en sikker og ansvarlig måde. Dette skal ske i tæt koordination med Center for Cybersikkerheds indsats.

16. SIKKERHEDSTJEEK SKAL STYRKE IT-SIKKERHEDEN I DANSKE VIRKSOMHEDER

Regeringen vil etablere et risikobaseret sikkerhedstjek, som skal fremme virksomhedernes arbejde med IT-sikkerhed. Tjekket skal understøtte, at virksomhederne lever op til bestemte IT-sikkerhedsparametre og skal afspejle, hvor stor risikoen er for sikkerhedsbrud hos den pågældende virksomhed. Tjekket skal som udgangspunkt bero på selvevaluering. Virksomheder, som gennemfører tjekket og lever op til en række IT-sikkerhedskriterier, kan opnå et IT-sikkerhedsmærkat, som kan anvendes i markedsføring mv. Udarbejdelsen af tjekket bør bygge på elementerne i ISO27001-standarden om informationssikkerhed, dog således at tjekket bliver let anvendeligt for virksomhederne, herunder særligt SMV'er, og skal på sigt lede frem mod en international mærkningsordning. Sikkerhedstjekket kan være et første skridt på vejen for virksomhederne til at begynde at arbejde mere systematisk med sikkerhedsproblemstillinger.

Udvikling af sikkerhedstjekket skal ske i tæt samarbejde med Center for Cybersikkerhed, som er national IT-sikkerhedsmyndighed, og relevante organisationer som Dansk Standard og brancheorganisationer, som også indtænkes i den fremadrettede forankring af sikkerhedstjekket. Tjekket supplerer den indsats, som sker i Datatilsynet, der fører tilsyn med virksomheders og myndigheders behandling af personoplysninger.

Sikkerhedstjekket skal fungere som en drivkraft til at styrke IT-sikkerheden i erhvervslivet generelt, men også blandt virksomheder, der placerer sig i en højere sikkerhedsgruppe, såsom leverandører af software og hosting-virksomheder, der håndterer data og IT-systemer for andre virksomheder.

Ordningen vil være frivillig, men regeringen vil gå i dialog med bl.a. revisorer, IT-erhvervet og forsikringsbranchen med henblik på at fremme virksomhedernes brug af mærket. Det kan bl.a. ske ved, at forsikringsselskaberne indarbejder sikkerhedstjekkets kriterier og opnåelsen af mærket i deres forsikringsbetingelser og -præmier, som det er sket i Storbritannien.

Mål:

- Erhvervslivets IT-sikkerhed øges ud fra en risikobaseret tilgang.

Initiativ:

- Erhvervsstyrelsen udvikler i samarbejde med relevante myndigheder som fx Center for Cybersikkerhed samt brancheorganisationer et risikobaseret IT-sikkerhedstjek, som skal bistå virksomhederne med at leve op til centrale tekniske og informationsmæssige sikkerhedskrav. Tjekket skal bygge på eksisterende internationale standarder.

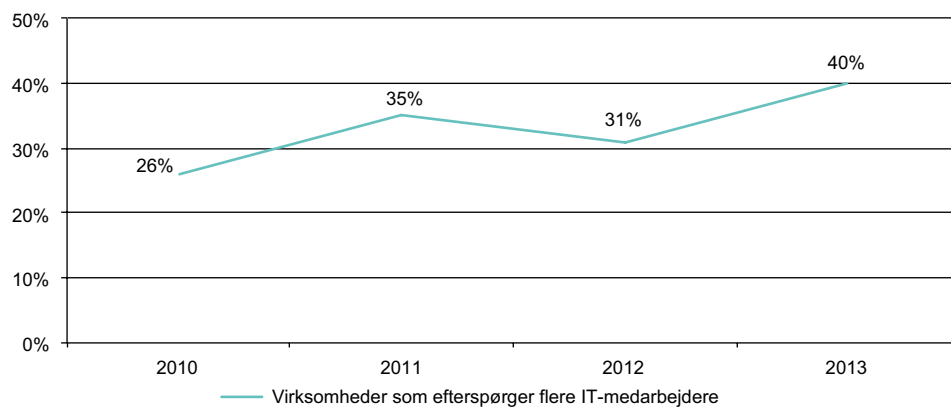

DIGITALE KOMPETENCER OG LÆREMIDLER SKAL FREMMES

Adgangen til relevante digitale kompetencer er afgørende både for vækstmuligheder i de digitale erhverv og for det øvrige erhvervslivs udnyttelse af de digitale potentialer. Danske virksomheder skal have adgang til både specialiserede IT-kompetencer hos fx IT-udviklere og dataanalytikere og til medarbejdere, der besidder grundlæggende digitale kompetencer.

På trods af en stigning i antallet af IT-uddannede i løbet af de senere år er det fortsat en udfordring for danske virksomheder at få dækket alle de digitale kompetencer, som de efterspørger. 26 pct. af virksomhederne i de digitale erhverv har således en eller flere IT-stillinger, som de ikke kan få besat med de rette kompetencer.⁴⁰ Ses der på det brede erhvervslivs efterspørgsel efter kompetencer, er programmører og systemudviklere blandt de stillingsgrupper, som virksomheder i 2014 oftest rekrutterede forgæves til.⁴¹ 39 pct. af alle danske virksomheder angiver desuden, at manglende IT-brugerkompetencer blandt medarbejdere er en væsentlig barriere for øget digitalisering.⁴² En analyse peger derudover på, at 40 pct. af virksomhederne i 2013 forventede at skulle ansætte flere medarbejdere med IT-kompetencer.⁴³

Figur 9: Virksomheders voksende efterspørgsel efter IT-medarbejdere

Kilde: Rambøll Management (2013), *IT i praksis*

Samtidig med en høj efterspørgsel efter specialiserede IT-kompetencer er ledigheden blandt nyuddannede fra en række videregående IT-uddannelser steget markant de senere år, og derfor reduceres optaget på de berørte IT-uddannelser i løbet af de kommende år.⁴⁴ Noget tyder altså på, at der kan skabes en bedre sammenhæng mellem de kompetencer, som de IT-uddannede opnår i løbet af studierne, og de kompetencer, som erhvervslivet efterspørger. Adgang til avancerede IT-kompetencer kræver forskning. Der er igangsat en række initiativer, herunder etableres et nyt innovationsnetværk for finans-IT, ligesom bevillingen til det IT-rettede innovationsnetværk INFINIT er fornyet i 2014.

40 IT-Branchen (2013), *IT Barometeret 2013*.

41 Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (2014), *Rekruttering – Forår 2014*.

42 Danmarks Statistik (2014), *It-anvendelse i virksomheder 2014*. Data dækker over virksomheder med 10 eller flere ansatte.

43 Rambøll Management (2013), *IT i praksis*.

44 Jf. ledighedsopgørelserne bag den øgede brug af dimensionering på de videregående uddannelser, Uddannelses- og Forskningsministeriet (2014). Ledigheden blandt IT-uddannede generelt var desuden i 2012 på et højere niveau end i 2009, jf. Erhvervsstyrelsen (2013), *Ledigheden blandt IKT-uddannede*.

17. VIRKSOMHEDSRETTET PULJE TIL UDVIKLING AF INNOVATIVE DIGITALE LÆREMIDLER

Markedet for digitale redskaber og læremidler er i hastig global vækst. Ifølge en international undersøgelse har det globale marked for e-læring nået en omsætning på over 500 mia. kr., og markedet forventes at vokse betydeligt de kommende år.⁴⁵ Det giver muligheder for danske leverandører af digitale læremidler. Brugen af digitale læremidler kan bidrage til at øge både det digitale kompetenceniveau såvel som de generelle kompetencer hos elever og studerende. En undersøgelse har vist klare positive effekter af at bruge IT og digitale læremidler i undervisningen, bl.a. kan digitale læremidler anvendes til at variere og differentiere undervisningen, motivere eleverne og bidrage til at frigøre tid for lærerne.⁴⁶ Der er dog fortsat et behov for at udvikle digitale læremidler, der kombinerer de digitale muligheder med et stærkt læringsmæssigt perspektiv på nye og innovative måder. Det kan fx være læringsspil udviklet af spilindustrien eller digitale læremidler, der understøtter den åbne skole med inddragelse af virksomheder og foreninger i lokalsamfundet. Derfor ønsker regeringen at sætte yderligere skub i markedet for udvikling af innovative digitale læremidler ved at tilføre ansvarlig udviklingskapital til virksomheder på området.

Som led i også at styrke voksen- og efteruddannelser understøtter regeringen, at mulighederne inden for e-læring og fjernundervisning udnyttes bedre – bl.a. gennem udvikling af kurser til digital læring afholdt som fjernundervisning og ved at styrke lærernes kompetencer inden for digitale læremidler på efteruddannelsesområdet.

Mål:

- Danmark skal have et konkurrencedygtigt marked for udvikling af digitale læremidler med eksportpotentiale og øge anvendelsen af digitale læremidler i undervisningen.

Initiativer:

- Der åbnes en virksomhedsrettet udviklingspulje på 40 mio. kr., som via ansvarlig udviklingskapital målrettet producenter skal styrke udviklingen af innovative digitale læremidler.
- Der er afsat en pulje på 9 mio. kr. i 2015 til udvikling af kurser til digital læring og styrkelse af lærerkompetencer på efteruddannelsesområdet (AMU). Puljen er afsat i forbindelse med *Vækstplan 2014* og regeringens aftale med LO og DA om styrket voksen- og efteruddannelse.

18. STYRKELSE AF DE DIGITALE KOMPETENCER BLANDT BØRN OG UNGE

Adgang til digitale kompetencer bliver vigtigere og vigtigere for erhvervslivet i takt med internettets voksende betydning og den fortsatte integration af IT i stadig flere dele af forretningen.

Indsatsen er langsigtet og kræver, at der sættes ind i grund- og ungdomsuddannelserne med henblik på at sikre morgendagens virksomheder de rette kompetencer. Vejen hertil varierer afhængig af, hvori uddannelsessystemet barnet eller den unge er, men det afgørende er, at IT indtænkes som en del af undervisningshverdagen. IT og digitale læremidler anvendes i ca. 40 pct. af alle undervisningsforløb i folkeskolen.⁴⁷ Der er afsat 1 mia.

⁴⁵ IBIS Capital (2013), *Global e-learning Report*.

⁴⁶ Rambøll Management Consulting & Boston Consulting Group, (2014), *Anvendelse af digitale læremidler, Effektmåling*.

⁴⁷ Rambøll Management Consulting & Boston Consulting Group (2014), *Anvendelse af digitale læremidler, Effektmåling*.

kr. i perioden 2014-2020 til kompetenceudvikling af lærere og pædagoger i folkeskolen. Midlerne kan bl.a. blive anvendt til efteruddannelse inden for særlige indsatsområder fx IT i undervisningen.

Med folkeskolereformen er der åbnet op for, at eksterne aktører, herunder også de digitale erhverv, i samarbejde med skolerne kan spille en aktiv rolle i forhold til at arrangere forløb, der kan styrke elevernes digitale kompetencer. Regeringen hilser det velkomment, at brancheorganisationerne på IT-området igangsætter initiativer, der sigter mod at styrke elevernes digitale kompetencer. Fx vil IT-Branchen arrangere kode-camps for elever i folkeskolen som led i folkeskolereformens understøttende undervisning, og DI ITEK afholder konkurrencer med bygning og programmering af robotter. Andre aktører i IT-erhvervet, i kommunerne og skolerne opfordres ligeledes til at spille en aktiv rolle i at udnytte de nye muligheder for øget fokus på IT-forløb i folkeskolen.

Mål:

- Børn og unge skal have styrket deres digitale kompetencer i uddannelsessystemet.

Initiativer:

- Som led i folkeskolereformen indtænkes IT som en integreret del i folkeskolens fag. Samtidig indgår programmering som obligatorisk del af undervisningen i fysik/kemi.
- Regeringen vil udarbejde en samlet strategi for "den digitale erhvervsuddannelse", der skal styrke den samlede indsats for udnyttelsen af digitaliseringens muligheder. Strategien vil bl.a. have fokus på IT-pædagogik og didaktik, videndeling, koblingen mellem skole- og praktikforløb samt ledelse.

19. KORTLÆGNING AF VIRKSOMHEDERS BEHOV FOR DIGITALE KOMPETENCER

Kravet til IT-kompetencer er stigende. Det er væsentligt for samfundsudviklingen og væksten i Danmark, at virksomhederne kan få arbejdskraft med relevante IT-kompetencer. Uddannelsesinstitutioners viden om nuværende og fremtidige digitale kompetencebehov i erhvervslivet skal styrkes, hvis de skal kunne imødekomme virksomhedernes behov for specialiserede IT-kompetencer.

Aldrig før har så mange danske studerende taget en IT-uddannelse. Samtidig oplever danske IT-virksomheder, at det bliver stadig sværere at besætte en række IT-stillinger med de rette kompetencer – særligt specialiserede IT-kompetencer. Der skal sikres en bedre sammenhæng mellem uddannelserne og arbejdsmarkedet på et område i hastig udvikling.

Samtidig er det væsentligt, at de videregående uddannelser udnytter det store læringspotentiale, som øget anvendelse af digitale læringsmidler tilbyder. Dette kan både styrke kvaliteten af undervisningen, internationaliseringen af uddannelserne og samtidig bidrage til øgede IT-kompetencer hos den enkelte studerende.

Mål:

- Erhvervslivets behov for specialiserede IT-kompetencer skal matches bedre af uddannelserne.

Initiativer:

- Regeringen vil i samarbejde med erhvervslivet kortlægge virksomheders behov for digitale kompetencer med henblik på at imødekomme virksomhedernes nuværende og fremtidige behov for kvalificeret arbejdskraft. Denne viden kan integreres i eksisterende og nye IT-uddannelser.
- Som opfølgning på handlingsplanerne for internationalisering på de videregående uddannelser vil regeringen gå i dialog med uddannelsesinstitutionerne om, hvordan anvendelsen af IT-støttet fjernundervisning kan styrkes.
- Det er regeringens hensigt, at digitalisering skal være en prioriteret indsats i forbindelse med de videregående uddannelsers mål for kvalitetsudvikling i udviklingskontrakter for 2015 til 2017.

20. BEDRE MULIGHEDER FOR AT OPKVALIFICERE OG REKRUTTERE IT-ARBEJDSKRAFT

Faglærte og ufaglærte skal have bedre muligheder for at tilegne sig digitale kompetencer, som gør dem i stand til enten at fastholde et job med et øget digitalt indhold eller få nye jobmuligheder. Mange IT-ansatte oplever også problemer med at få anerkendt de kompetencer, som de har tilegnet sig uden for det officielle uddannelsessystem.

Adgangen til udenlandske kvalificerede IT-kompetencer er samtidig væsentlig for mange danske virksomheder. Særligt digitale vækstvirksomheder er afhængige af adgangen til personer med avancerede IT-kompetencer i deres hurtige og ofte globale skalering. Med *Aftale om en reform af international rekruttering – lettere adgang til højt kvalificeret arbejdskraft* fra juni 2014 bliver det lettere for danske virksomheder at få adgang til højt kvalificeret arbejdskraft. Aftalen er ved at blive implementeret, herunder også fast-track-ordningen for virksomheder med et særligt behov for udenlandsk arbejdskraft. Ordningen sikrer mere fleksibilitet i forhold til korttidsophold.

Mål:

- Erhvervslivet skal have hurtigere adgang til de rette IT-kompetencer.

Initiativer:

- Regeringen vil fremme udvikling og implementering af nye efter- og videreuddannelsesudbud på IT-området på baggrund af en kortlægning af arbejdsmarkedets behov bl.a. på akademiuddannelserne og med målrettede IT-uddannelsesstilbud til faglærte.
- Regeringen vil forbedre faglærtes muligheder for at få papir på deres reelle IT-kompetencer i forbindelse med optag på videregående efteruddannelser.
- Regeringens reform af international rekruttering vil give certificerede virksomheder mulighed for at ansætte højt kvalificerede medarbejdere fra udlandet med kort varsel og give fleksibilitet i forbindelse med korttidsophold og ind- og udrejse af Danmark.
- Regeringen igangsætter en brandingindsats, der skal øge kendskabet til Danmark som IT-nation med henblik på at tiltrække investeringer og hjælpe danske digitale virksomheder med international rekruttering af de efterspurgte IT-specialister.

OFFENTLIG DIGITALISERING MED ET ERHVERVSFOKUS

Danmark er blandt de lande i verden, som er længst fremme med digitaliseringen af den offentlige sektor, og stort set alle virksomheder gør brug af offentlige digitale løsninger.⁴⁸ Det stiller krav til udformningen af den offentlige digitalisering i forhold til erhvervslivet. Anvendelsen af mere intelligent teknologi i det offentlige vil skabe en tids-svarende digital platform og data af højeste kvalitet, der stimulerer digital vækst og nye forretningsmuligheder. Smartere udnyttelse af de teknologiske muligheder kan desuden bidrage væsentligt til regeringens målsætning om at lette de administrative og erhvervs-økonomiske byrder for erhvervslivet med 2 mia. kr. årligt i 2020.

Virksomhederne sender godt 11 mio. indberetninger til det offentlige årligt, hvilket estimeres at koste hver virksomhed mellem 15.000-20.000 kr. at gennemføre med hjælp fra fx eksterne rådgivere som revisorer og lignende.⁴⁹ De 11 mio. indberetninger genererer i dag 8 mio. årlige supporthenvendelser, da anvendelsen af de digitale løsninger volder problemer.⁵⁰ Gennemsnitlig koster én telefonhenvendelse ca. 50 kr. for myndigheden såvel som for virksomheden, hvilket betyder, at supportomkostninger alene for virksomhederne løber op på ca. 400 mio. kr. årligt. Hertil skal lægges virksomhedernes omkostninger til at forsøge at løse problemerne selv forud for deres henvendelse til den offentlige support.

Derfor ønsker regeringen også at undersøge mulighederne for at gå videre ad den vej, der i *Aftale om en vækstpakke* fra juni 2014 er lagt på dele af regnskabs- og skatteområdet med at automatisere dataindsamlinger fra virksomhederne til det offentlige.

Regeringen præsenterer i 2015 den næste fællesoffentlige digitaliseringsstrategi, som bl.a. vil have fokus på øget brugervenlighed og smartere offentlige løsninger. Erhvervslivet vil blive inddraget i dette arbejde for at sætte fokus på deres behov, når det offentlige digitaliserer.

21. ANALYSE AF MULIGHEDER FOR AUTOMATISK INDBERETNING TIL DET OFFENTLIGE

Når virksomheder i dag skal indberette oplysninger digitalt til det offentlige, foregår det hovedsageligt ved, at virksomhederne manuelt indtaster eller overfører de ønskede data fra virksomhedens egne systemer og ind i de offentlige indberetningsløsninger.

Smart Government er et paradigmeskifte fra, at virksomhederne indberetter data til myndighederne igen og igen, til at myndighederne selv trækker relevante data fra virksomhederne via anvendelsen af softwareløsninger i det offentlige og det private, der automatisk taler sammen.

Smart Government vil potentielt kunne forenkle og kvalitetsforbedre den offentlige sagsbehandling og kontrol, hvilket kan give virksomhederne betydeligt flere straksafgørelser, højere kvalitet og dermed højere retssikkerhed. Det offentliges kontrol vil nemlig kunne tage udgangspunkt i adgang til virksomhedernes rådata, og virksomhederne vil kunne fokusere på at drive deres forretning.

Med *Aftale om en Vækstpakke* fra juni 2014 har regeringen taget de første skridt på regnskabsområdet med initiativerne NemVirksomhed og digitale regnskaber. Regeringen vil analysere, hvordan virksomhederne i højere grad kan undgå at bruge tid på indberetninger, men i stedet kan tillade offentlige myndigheder adgang til data ved hjælp

48 Europa-Kommissionen (2014), *Digital Agenda Scoreboard 2014*.

49 Tallene er estimater og baseres på myndighedernes egne oplysninger i DIA (Digitalt Indberetnings Administrationssystem) fra foråret 2014.

50 Spitze & Co A/S (2014), *Foranalyse af virksomhedssupport* (endnu ikke offentliggjort).

af de nyeste teknologiske muligheder, der også understøtter en effektiv offentlig opgavevaretagelse.

Mål:

- Styrke vækstpotentialet ved etablering af Smart Government, der letter virksomhedernes byrder, øger virksomhedernes digitaliseringsgrad og skaber en digital infrastruktur, der understøtter mulighederne for digital vækst.

Initiativer:

- Med *Aftale om en Vækstpakke* fra juni 2014 har regeringen igangsat en analyse af muligheden for Smart Government på regnskabsområdet med automatisk genererede regnskaber i det offentlige, uden virksomhederne skal gøre andet end at stille nødvendige data til rådighed.
- Som led i regeringens målsætning om at lette byrderne for erhvervslivet med 2 mia. kr. årligt i 2020 vil regeringen sammen med de øvrige fællesoffentlige parter frem mod den næste digitaliseringsstrategi undersøge mulighederne for at indføre Smart Government på øvrige områder i forhold til erhvervslivet.

22. ØGET BRUGERVENLIGHED OG FOKUS PÅ ERHVERVSMÆSSIGE KONSEKVENSER I OFFENTLIG DIGITALISERING

De eksisterende digitale løsninger i det offentlige er ikke altid brugervenlige nok. Det er bl.a. blevet påpeget af regeringens Virksomhedsforum for enklere regler. 8 mio. sup-
porthenvendelser årligt til det offentlige med henblik på teknisk hjælp og vejledning til, hvordan en given løsning fungerer, koster penge – både for virksomhederne og for det offentlige.

Derudover er der ikke tilstrækkeligt fokus på de omstillingsomkostninger, nye digitale løsninger kan have for de berørte virksomheder, som fx overgangen til Digital Post. Disse omkostninger kunne have været lavere, hvis de erhvervsmæssige konsekvenser og omstillingsomkostninger var indgået i designet af løsningerne.

For at nedbringe virksomheders supportbehov, når de kommunikerer digitalt med det offentlige, er der behov for klare standarder for brugervenlige digitale løsninger, der kan definere, hvilken kvalitet og funktionalitet digitale løsninger til det offentlige skal leveres og vedligeholdes i. Udviklingen skal tage udgangspunkt i virksomhedernes behov og adfærd, så det sikres, at løsninger bliver langt enklere for erhvervslivet at anvende, og dermed giver virksomhederne mulighed for at fokusere på at drive forretning og skabe vækst. Løsninger af en vis kvalitetsstandard må også antages at være lettere at eksportere.

I forbindelse med fremtidige IT-projekter i det offentlige vil der være stort fokus på at vurdere de erhvervsmæssige konsekvenser og afledte gevinster og væksteffekter ved digitaliseringstiltag i statens business case model for offentlige IT-projekter. Med *Strategi for digital velfærd* (2013-2020) har regeringen sammen med KL og Danske Regioner udstukket retningen for den offentlige sektors arbejde med digitale velfærdsydelser. Den øgede digitalisering på velfærdsområderne åbner nye muligheder for private leverandører.

Mål:

- Velfungerende og brugervenlige digitale løsninger giver besparelser for virksomhederne og mere effektiv opgaveløsning i det offentlige.

Initiativer:

- I arbejdet med den næste fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2016-2020 vil regeringen sætte fokus på klare standarder for velfungerende og brugervenlige offentlige IT-løsninger, der tager udgangspunkt i virksomhedernes behov.
- I forlængelse af den fællesoffentlige *Strategi for digital velfærd (2013-2020)* vil regeringen i den kommende fællesoffentlige digitaliseringsstrategi fortsat sætte en ambitiøs retning for udvikling af et konkurrencebaseret marked for digital velfærd.
- Stort fokus på at medtage de erhvervmæssige konsekvenser og afledte gevinster og væksteffekter ved større digitaliseringstiltag i statens business case model for offentlige IT-projekter.
- Der stilles krav om kvantificering af BNP-effekten, hvis nye digitaliseringstiltag vurderes at have positive-negative konsekvenser for virksomhederne på mere end 50 mio. kr. årligt eller BNP-effekter på mere end 100 mio. kr. årligt. Dermed sidestilles nye digitaliseringsprojekter med nye lovtiltag.

23. REGULERINGSMÆSSIGE BARRIERER FOR DIGITAL VÆKST SKAL FJERNES

De nuværende regler hænger ikke altid sammen med den digitale udvikling. Der findes flere eksempler på, at lovgivning kan udgøre en barriere for udviklingen og anvendelsen af nye digitale løsninger og muligheder. Nogle er håndteret. Eksempelvis er retsplejeloven ændret, så der kan ske tvangsfuldbyrdelse på grundlag af gældsbreve mv., der er underskrevet digitalt, ligesom der er taget initiativer til at modernisere ophavsretslovgivningen, så den sikrer en smidig mulighed for at indgå aftaler mellem brugere og rettighedshavere om brug af værker digitalt (aftalelicens), og så loven i øvrigt understøtter digitalt indhold på internettet.

Regeringen ønsker med udgangspunkt i en række udvalgte områder at sætte fokus på at skabe effektive reguleringsmæssige rammer, der fremmer virksomhedernes udnyttelse af de digitale muligheder. Der kan både være tale om reelle lovgivningsmæssige barrierer, usikkerhed om hvilken regulering, der er gældende for den aktuelle digitale forretningsmodel, samt andre oplevede byrder for at skabe digital vækst.

Deleøkonomien er et eksempel på et område, hvor regler er formuleret på et tidspunkt, hvor de nye digitale forretningsmuligheder ikke kunne forudses. En nylig analyse peger på en række lovgivningsmæssige barrierer i forhold til anvendelse af modellerne. Det kan både være i form af manglende regulering eller varierende tolkninger af gældende lovgivning.⁵¹

Endelig vil der gennem de branchespecifikke digitaliseringspartnerskaber kunne identificeres barrierer, som virksomhederne i branchen støder på i deres udnyttelse af de digitale muligheder.

Mål:

- Reguleringsmæssige barrierer for den digitale udvikling skal fjernes.

Initiativ:

- For at gøre det enklere at drive virksomhed på det digitale område undersøges det sammen med relevante brancheorganisationer eller erhvervsaktører, om der på udvalgte områder eksisterer reguleringsmæssige barrierer for digital vækst. Resultatet af arbejdet vil blive spillet ind til Virksomhedsforum for enklere regler.

⁵¹ Dahlberg Research for Erhvervsstyrelsen 2014, *Analyse af barrierer og udviklingsmuligheder for peer-to-peer virksomheder i Danmark*, (endnu ikke offentliggjort).

Danmark i arbejde

Vækstplan for digitalisering i Danmark

2014/2015:07

Henvendelse om udgivelsen kan i øvrigt ske til

Erhvervs- og Vækstministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
Tlf.: 33 92 33 50
evm@evm.dk

ISBN

978-87-93214-45-3

Elektronisk publikation

978-87-93214-46-0

Design, omslag

e-Types & e-Types Daily

Design, indhold

Rosendahls Schultz Grafisk a/s

Foto

Colourbox / forside
Shutterstock / side 8
Kissen Møller Hansen, Scanpix / side 21
Universal Robots / side 30
Jonas Vandall Ørtvig, Scanpix / side 35

Tryk

Rosendahls Schultz Grafisk a/s

Web

Publikationen kan hentes på
www.evm.dk

